Kaymakamlar arasında yeniden bazı tayinler, becayişler yapıldı

— 2 nci sayıfada —

VAKIT

Sovyetler Milletler cemiyetinde kadın hukukundan şikâyet ettiler

— 2 nci sayıfada —

17 inci Yıl * Sayı: 6004 | Yazı İşleri Telefonu: 24379 | Pazartesi, 24 EYLÜL (9 uncu ay) 1934 | İdare Telefonu: 24370 | Sayısı 5 Kuruş

İstanbul konferansı

Bugün Yıldızsarayının salonlarında beynelmilel bir konferans toplanıyor. Muhtelif melletlerin parlamento gruplarına mensup olan üç yüze yakın siyasî şahsiyetlerin bu suretle İstanbulda toplanışı memleketimiz için hakikaten şerefli bir hadisedir.

Parlamentolar birliği iptida 1889 tarihinde beynelmilel sulh âleminde kıymetli mesaisi ve eserleriyle tanınmış olan Fredrik Passi ve Randal Kremer gibi zatlar tarafından Pariste tesis olunmuştur. Bu ilk sulh ve insaniyet müessesesi maksadına varmak için her şeyden evel milletler arasında hakem ve sulh fikirlerini müdafaa ile işe başlamıştır. Ayni zamanda beynelmilel siyasî vaziyetleri daima göz önünde tutarak mesaisini bilhassa istihsali kabil meseleler üzerine teksif etmiş, bir takım hayalî projeler arkasında koşmaktan çekinmiştir.

Bu mesai tarzı nihayet meyvesini vermiş, parlamentolar birliğinin takip ettiği beynelmilel hakem usulü milletler arasında esaslı bir hukuku düvel müessesesi şekline girmiştir. Lahay hakem mahkemesi bu tarzı mesai neticesinde teşekkül ettiği gibi büyük harpten sonra milletler cemiyetinin teşekkülünde de sulh ve hakem fikirlerinin inkişafı tesir etmiştir. Bilhassa son beş, on sene zarfında devletler arasında mecburî hakem usulüne müstenit itilâfların ve mukavelelerin hemen umumî bir teamül halini aldığı malûmdur.

Parlamentolar birliğinin göze görünür hiç bir eseri olmasa yalnız dediğimiz gibi sulh ve mecburî hakem usullerinin umumileşmesini temin etmek yolunda şimdiye kadar yapmış olduğu hizmetler kâfi gelir.

Umumî harpten sonra tabiî olarak parlamentolar birliği beynelmilel sulh ve teşriki mesai yolundaki faaliyetlerine nihayet vermiştir. Zarurî olarak ancak sulsun avdetinden sonra yeniden faaliyete geçmiştir. Umumî sulhtan

Mehmet ASIM

(Devamı 4 üncü sayıfanın 1 inci sütununda)

Mebuslar Çağırılıyor

Beynelmilel parlamentolar Türk grupu reisliğinden:

Mebus beyefendiler parlamentolar konferansının 24 eylûl pazartesi günü saat on beş buçukta yapılacak açılma merasimiyle ayni günün akşamı Büyük Millet Meclisi Reisi Paşa Hazretlerinin Dolmabahçedeki ikametkâhlarında verecekleri kabul resmine refikalariyle, 26 eylûl çarşamba günü Türk grupu tarafından Dolmabahçe sarayında saat 22 de verilecek süvareye refikalariyle davetlidirler. Hangi mebus beyefendilerin İstanbulda bulundukları malûm olmadığından ve bulunanların da adresleri bilinemediğinden ayrı ayrı davetnameler gönderilmesi mümkün görüleme diği cihetle teşriflerinin bu suretle rica olunmasına zaruret hasıl olmuştur.

Parlâmentolar birliği konferansı bugün saat 15,5 ta açılıyor

Dün hukukî komisyon Mısırda kapitülâsyonların lâğvı meselesini görüşmüştür

Yukarıdan sağda: Amerikalı mürahhaslar.. Solda: İspanya mürahhasları.. Aşağıdan sağda: İtalyan mürahhasları.. Solda: Romanyalı mürahhaslar .. Ortadaki zat Danimarka mürahhas heyeti reisi..

Otuzuncu parlamentolar brliği konferansı bugün saat 15.30 da Yıldız konferans binasında açılacaktır. Otuzu mütecaviz parlamentolu devletin iştirak ettiği bu konferans, ayın 29 uncu cumartesi günü akşamına kadar devam edecektir.

Konferansa 300 murahhas iştirak etmektedir. Bugün, Yıldız konferans binasının umumî heyet toplantısına ayrılan salonu dünyanın dört tarafından gelen ecnebi devlet mebusları, ayan azasile dolacak ve bir o kadar da dinleyici, Türk ve ecnebi gazetecileri, şehrimizdeki ecnebi elçiler bulunacaktır.

Konferans binası, evvelce de yazdığımız gibi, büyük bir itina ile hazırlanmış, en modern, kullanışlı ve rahat bir surette döşenmiş, en küçük kalem odaların dan tutunuz da, posta telgraf, kambiyo ve doktor, eczacı dairelerine kadar her türlü ihtiyaç temin edilmiştir.

Teşkilât, gelen murahhasların da gözüne çarptığı gibi, gayet mükemmeldir. Memleketimiz, kendisine yaraşacak bir şeref ve dikkatle büyük misafirperverliğini bu fırsatla bir kere daha ve tam bir kusursuzlukla göstermektedir.

(Devamı 7 inci sayıfanın 1 inci sütununda)

Istanbul Umumî Meclisi azalığına namzet gösterilen Hanımlar

CELİLE FİKRET HANIM

HAKKİYE EMİN HANIM

MAKBULE ESAT HANIM

REFİKA HULÛSİ

BEHÇET H.

LÂTİFE BEKİR HANIM

SAFİYE HÜSEYİN HANIM NAKİYE HANIM

Bir teşrinievelde başlıyacak olan İstanbul umumî meclisi intihabatı için C. H. F. tarafından gösterilen namzetlerin listesini dün basmıştık. Listede sekiz tane hanım ismi vardır. Bunlardan Nakiye hanım, herkesin bildiği gibi uzun zaman millet ve mektep işlerinde herkesin sevgi ve saygısını kazanmış bir hanımefendidir, Nakiye hanım, dört yıldır İstanbul umumî meclisinde ve daimî encümeninde takdir ve gıpte ile karşılanan çok değerli çalışmasiyle hakkındaki sevgi ve saygı duygularını bir kat daha kuvvetlendirmiştir.

Paris elçimiz Suat Beyin kızı ve profesör doktor Hulûsi Behçet Beyin zevcesi olan Refika Hulûsi Behçet Hanım, İstanbul umumî meclisinde dört yıl azalık etmiş, faydalı olmuş, hürmet kazanmıştır. Bilhassa sıhhat ve içtimaî muavenet işlerinde fikirlerinden ve çalışmasından istifade edilmiştir. Refika Hulûsi Behçet Hanım, ötedenberi Himayei Etfal ve An-

(Devamı 8 inci sayıfanın 1 inci sütununda)

Akdeniz misakı

Cenevreden dönen M. Maksimosun beyanatı

Atina, 23 (A.A.) — Hariciye nazırı M. Maksimos dün Cenevreden Atinaya dönmüştür.

M, Maskimos matbuata beyanatında, Türkiyenin milletler cemiyeti meclisine intihabından dolayı derin memnuniyetini bildirmiş ve demiştir ki:

"Yunanistan komşu ve dostu olan Türkiyenin beynelmilel siyasetteki ehemmiyeti ve hariciye vekilinin mümtaz şahsiyeti milletler meclisine intihap hususunda kendisine itiraz götürmez haklar vermektedir.,,

M. Maksimos Balkan misakı devletleri hariciye nazırları arasında Avrupayı meşgul etmekte olan meseleler ve bilhassa Balkan yarım adasını alâkadar eden işler hakkında yaptıkları noktai nazar teatilerinden bahsederek şunları söylemiştir:

"Sulhu tarsin için devletler tarafından yapılan gayretleri takdir hususunda tamamile mutabık kaldık ve bu mesai bilhassa bir Akdeniz misakının akti suretiyle

(Devamı 7 inci sayıfanın 5 inci sütununda)

Adliye Vekili Ankaraya gitti

Dahiliye Vekili bir kaç güne kadar gelecek?

Adliye Vekili Saraçoğlu Şükrü Bey, dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir. Vekil Beyin bir müddet sonra şehrimize gelerek Edirneye gitmesi muhtemeldir.

Vekil Beyin dün beyanatını yazmıştık. Saraçoğlu Şükrü Bey adliyede teftiş yaparken bir zat kendisine harç pullar hakkında demiştir ki:

"— Harç pulları bazı kimseleri müşkül mevkide bırakıyor. Meselâ üç bin lira alacaklı biri, borçluyu icraya vermek için doksan lira kadar bir para yatırmak mecburiyetindedir. Bu mecburiyet, alacaklı için çok ağır geliyor. Zira, alacağını, müracaatından sonra da alamaması ihtimali vardır. Hem harç pulu için para bulamıyanlar var.,,

Vekil Bey şu cevabı vermiştir:

(Devamı 8 inci sayıfanın 3 üncü sütununda)

Iranda teceddüt hareketleri

Haber aldığımıza göre, İran Şahenşahı Alâ hazreti hümayun memleketine döndükten sonra teceddüt ve inkılâp hareketlerine yeni bir hız vermiştir. Bu cümleden olarak mektepli kızların yüzlerindeki peçeler kaldırılmıştır.

İranda yedi yaşına giren kızlar da bile peçe ve çarşafa tesadüf edilmekte idi.

TELGRAFLAR

Sovyetlerin ilk teklifi

Litvinof kadın hakkının tahdidinden şikâyetçi

Lord Eeden, Asurîlerin Güyana yerleştirilmesini teklif edecek

Cenevre, 23 (A.A.) — Sovyetlerin ve M. Litvinofun akvam cemiyetnide ilk teşebbüsleri kadınlar lehinde olmuştur.

21 tarihli bir mektupta, M. Litvinof, akvam cemiyeti umumî heyet riyasetine, Montevideo konferansında, cenubî Amerika cümhuriyetleri tarafından, kadınların hak müsavatına dair aktedilen mukavelenin birinci koimsyonda müzakeresini teklif etmiştir. M. Litvinof, hemen dünyanın her tarafında, kadınların hayatlarını kazanmak, resmî vazifeler görmek ve sanat hayatına atılmak hususundaki haklarının tahdit edildiğini işaret etmektedir.

Cemiyet bürosu, bu meselenin 1933 heyeti umumiye ruznamesine kaydına karar vermiştir.

Londra, 23 (A.A.) — Lord Eden, yarın, akvam cemiyetine, Asurîlerin, İngilterenin Güyan müstemlekelerine yerleştirilmeleri hakkında bir proje tevdi edecektir. Hususî bir komite tarafından yapılan tetkikat neticesinde Güyanın, böyle bir iskâna çok elverişli olduğu anlaşılmıştır.

Cenevre, 23 (A.A.) — Akvam Cemiyeti bütçe komisyonu, tasarruf endişesiyle, matbuat konferansının daveti için tahsisat vermeyi reddetmişitr. Buna mukabil Fransa ticaret nazırının teklifi mucibince takas mukavelelerinin tetkiki için iktiza eden tahsisatı ittifakla kabul etmiştir.

Dirinci komsyon hukukî bir müzakereden sonra, paraguay hükûmetinin reyi hilâfına olarak, misakın on beşinci maddesinin Şako ihtilâfına kabili tatbik olduğuna karar vermiştir.

Akvam cemiyeti meclisi Sar günü için, önce hafî, sonra da alenî içtibaa davet olunmuştur. Bu içtimada Sar meselesinin müzakere edilmesi muhtemeldir. Üçler komitesinin bazı muamelâtına nazaran meclis bu meselenin bu devre esnasında mı müzakere edilmesi, yoksa ikinci teşrin ayında ayrı bir celse mi aktolunması lâzım geleceğine karar verecektir.

Cenevre, 23 (A.A.) — Akvam cemiyetinin iktisadî komisyonu Fransa ticaret nazırı M. Lamurönün, takas ve kliring mukavelelerinin saik, gaye, tarz ve neticeleri hakkında tahkikat yapılmasına dair olan teklifini kabul etmiştir.

Ekalliyetler meselesi yeniden tazelendi

Cenevre, 23 (A.A.) — Polonyanın, ekalliyetlere müteallik ahtî ahkâmın teşmili teklifinden vaz geçmesi üzerine ekalliyetler meselesinin, altıncı komisyonda, müzakeresi bitmiş gibi idi. Lâkin, Macarisatn namına söz söyliyen M. Ekhart, Romanyadaki Macar ekalliyetinin şikâyet etmesi, müzakereyi yeniden tazelemiştir.

Küçük itilâf mümessilleri, dün gece, M. Ekhart'e ağız birliğiyle cevap vermeği kararlaştırdıklarından, Romanya namına M. Antoniade, Yugoslavya namına M. Fotiç ve Çekoslovakya namına M. Benes, kendi memleketleri dahilindeki Macar ekalliyetlerinin vaziyetini izah ve Macaristanın ithamları sarih olmadığına teessüf etmişlerdir.

Fransız murahhası M. Massigli, müzakeratın, salâhiyet sahibi olmıyan bir heyet huzurunda açıldığını ve binaberin amelî hiç bir neticeye varılamıyacağını beyan etmiştir.

İtalya murahhası Baron Aloisi de, yegâne selâhiyettar heyetin, meclis olduğunu söyliyerek, ekalliyetlere ait hükümlerin meclisce tadiline müsait görünmüştür.

Lindbergin çocuğu

Haupman msaum olduğunu söylüyor

Nevyork, 22 (A.A.) Lindbergin çocuğun kaçırmış olmak töhmetiyle tevkif edilmiş olan Bernard Haupmanın beş senedenberi zevcesi bulunan Amma Haupman polis tarafından serbest bırakılmıştır. evkufun yeğeni olan Hans Muller de tahliye edilmiştir.

Şurasını kaydetmek icap eder ki, Haupmanın fidyei necatı almış olduğu tebeyyün etmiş olmakla beraber çocuğun kaldırılması hususuna iştirak etmiş olduğu anlaşılamamış olduğu gibi çocuğun ölümünden mesul olduğu da sabit olmuş değildir.

M. Condan, Haupmanın kısmen o adamla müşabeheti bulunduğunu ve lâkin caninin o vakit müzmin bir öksürük ile mütemadiyen öksürdüğü halde Haupmanda öyle bir öksürük olmadığını söylemiştir.

Diğer taraftan dün Mme. Haupman kocası ile baş başa görüşmüş ve zabıta memurları bu mülâkatı gizlice dinlemişlerdir.

Haupman karısına, masum olduğunu söylemiştir.

Kaymakamlar arasında yeni tayinler yapıldı

Ankara, 23 (A.A.) — Diyadin kaymakamlığına Eğirdir kaymakamı Arif Eğirdir kaymakamlığına, Bayramiç kaymakamı Zeki, Balya kaymakamlığına eski kaymakamlardan Rifat, Petürke kaymakamlığına mülkiye mezunlarından Hasan Çelebi nahiyesi müdürü Adnan, Çemişkezek kaymakamlığına hukuk mezunlarından Aydıncık nahiyesi müdürü Celâl, Fethiye kaymakamlığına Marmaris kaymakamı Nazım, Avanos kaymakamlığına hukuk mezunlarından Vehbi, İskilip kaymakamlığına Buldan kaymakamı Cemal, Karaköse kaymakamlığına Murat Nihat Beyler tayin edilmişlerdir.

Adanada sıtma mücadele Enstitüsü açıldı

Adana, 23 (A.A.) — Sıtma mücadele enstitüsü bugün saat 9 da açılmıştır. Enstitüde 22 sivil 25 askerî doktorumuz vardır. Tedrisat 40 gün devam edecektir. Müdüresi umum müfettişi Zekrem Toh, Rüştü ve Mahmut Beyler ders vereceklerdir.

Yerli mallar pazarının izmir şubesi açıldı

İzmir, 23 (A.A.) — Sumer Bank yerli mallar pazarının şehrimiz şubesinin bugün saat on birde açılma resmi yapılmıştır. Merasimde Kâzım Paşa, belediye reisi Behçet Salih Bey ve Türk ofis Akil Beyle, İş ve Ziraat bankası müdürleri ve borsa komiser vekili İhsan Bey, ticaret odası umumî kâtibi ve matbuat erkânı ile zevatı saire hazır bulunmuştur. Vali Kâzım Paşa hazıruna hitaben bir nutuk söylemiştir.

İktısat Vekili Ankaraya geçiyor

Bolu, 23 (A.A.) — İktısat Vekili Celâl Bey, beraberinde mebuslardan Osman zade Hamdi ve Ragıp Beyler olduğu halde bugün Zonguldaktan yedide hareketle saat dokuzda Bolu hududuna girdiler. Hudutta Bolu vali vekili, fırka reisi, jandarma kumandanı tarafından karşılandılar. Saat 12 de Geredeye muvasalet ettiler. Gerede belediyesi tarafından hazırlanan ziyafette Bolu vilâyetinin iktisadî işleri hakkında heyetle hasbihal ettikten sonra saat 13 te Ankaraya hareket ettiler. Bolu heyeti vekili beyi hududa kadar teşyi etti.

Matbuat ve Ajans umum müdürleri geliyor

Ankara, 23 (A.A.) — Anadolu ajansı umum müdürü Muvaffak Beyle matbuat umum müdürü Vedat Nedim Bey İstanbulda otuzuncu içtimaını aktedecek olan bu dudunlar arası parlamentolar birliği konferansı müzakeratını takip etmek üzere bu akşamki ekspresle İstanbula hareket etmişler ve İstasyonda ajans ve matbuat erkânı tarafından teşyi edilmişlerdir.

Beçayiş

Ankara, 23 (Hususî) — Kahire elçiliği başkâtibi Ceydet Beyle Bükreş elçiliği başkâtibi Cemal Bey beçayiş edilmişlerdir.

HUSUSÎ HABERLER

Emanetçi ve nakliyecilerin vergileri

Ankara, 23 (Hususî) — Vasaiti nakliye işletenlerle emanetçi ve nakliyecilerin kazanç vergileri hakkında Maliyenin tamimine göre, bunlardan sabit yazıhane sahibi nakliyecilerden üç yüz tondan fazla gemi ve vapur işletenler beyannameye tabi tutularak vergi vereceklerdir.

Nehirlerde ve Demiryollarında 300 tondan asgarî vasait işletenler, seyyar ve sabitliklerine bakılmıyarak gündelik gayri safi kazançları üzerinden vergi verecekleridir.

Nakliye komisyoncularından beynelmilel nakliyata tavassut edenlerin beyanname usulü ile bu işi memleket içinde yapan hakikî hükmî şahısların safî iratlarının yüzde otuz beşi nisbetinde vergi vermesi, ancak nakliyeciliği şirket halinde yapanların depolarının iratları iki bin liradan fazla olanların beyanname vermeleri, digerlerinin gayri safî iratlarından vergi vermeleri de bildirilmiştir.

Bartında çocuğunu düşürmek istiyen bir kadın öldü

Bartın, (Hususî) — Evelki akşam Fermit Kadı köyünde bir cehalet faciası olmuş, çocuğunu düşürmek istiyen bir genç kadın zehirlenerek ölmüştür. Bu cahil anne, Gökmen oğullarından İbrahimin karısı 25 yaşlarında Ayşe dir. Çocuk istemiyen kadın, tedarik ettiği meçhul bir koca karı ilâcını içmiş, biraz sonra fenalaşmağa ve karnı şişmeğe başlamış, dayanılmaz acılar içinde, kıvranarak ölmüştür.

Isveç veliahtına hazırlık yapılıyor

ANKARA, 23 (Hususî) — Teşrinievvelin üçünde şehrimize gelecek olan İsveç veliahtı Prens Güstav Adolf burada iki gün bir gece kalacak, Ankara palasta misafir edilecektir. Kendisine Ankara palasta on altı odalık bir daire hazırlatılmaktadır.

İsveç veliahtı şerefine Başvekil İsmet Paşa, Anadolu klübünde bir öğle ziyafeti verecek, ayni günün akşamı Çankayada bir kabul resmi yapılacaktır.

Prens Güstav dönüşte şimendiferle Karaköye, oradan otomobille Bursaya gidecek, oradan İzmire, müteakiben Halebe geçecektir.

Demiryolları varidatında fazlalık

Ankara, 23 (Hususî) — Yapılan bir istatistiğe göre devlet demiryollarının varidatında kayda değer artışlar görülmüştür. Haziran, temmuz gelirlerinde geçen senenin ayni aylarına nazaran 54786 lira fazlalığın 234776 lirası seyri hafiften 118994 lirası yolcu nakliyatından husule gelmiştir.

Akif Bey

Ankara, 23 (Hususî) — Nüfus umum müdürlüğü kültür şubesi müdürlüğüne birinci umumî müfettişlik iskân müdürlerinden Akif Beyin tayini yüksek tasdika iktiran etmiştir. Kendisi değerli iskân âmirlerimizdendir.

Türkiye — Holanda ticaret mukavelesi imzalandı

Ankara, 23 (Hususî) — Türkiye — Holanda ticaret mukavelesi bu akşam hariciye vekâleti kâtibi umumisi Numan Rifat Beyefendi ile Holanda maslahatgüzarı Baron Haringsam arasında hariciye vekâletinde imza edilmiştir.

Tiftik fiyatları

Ankara, 23 (Hususî) — Türkofise gelen malûmata göre bu hafta tiftik piyasası geçen haftadan daha sağlamdır, fiatlar ehemmiyetli surette yükselmiştir. Yükselişin durmıyacağı ümit olunuyor.

İzmir — Ankara telefonu

Ankara, 23 (Hususî) — İzmir — Ankara telefon hattının inşaatına devam ediliyor. İnşaat ilerlemiştir, iki aya kadar biteceği tahmin olunuyor.

Eser yazan muallimleri takdir

Ankara, 23 (Hususî) — 1933 — 934 senesi içinde vazifelerini muvaffakıyetle yaptıklarından dolayı vilâyet maarif inzibat komisyonunun tasvibiyle takdirname ile taltif edilenlerle yazdıkları eserler orijinal görüldüğü için kıdemlerine birer sene zammedilen muallimlere tebligat yapılmıştır.

Gene o ukalâ!

Arap harflerini de bilir bir daktilo arayan bir ilânı, Ankarada bir muharrir büyük bir inkılâp suçu gibi göstermişti; müessese kullanacağı memurda çalıştıracağı işe göre vasıf arıyacaktır; bir gün resmî olsun, hususî olsun bir müessese Arap harfleriyle yazılı koca bir kitabı kopya etmek isterse, elbette daktilosunun yanına bir de okuyucu oturtmak masrafını üstüne almak istemez; bir daktilonun nasıl Fransızca bilmesi tercih sebebi olacağı peşinden söylenirse eski harfleri bilmesi de öyle sayılacağını pekâlâ açıktan, gazete ile de, davul ve zurna ile de ilân edebilir; çünkü gelip geçici münferit bir hâdisedir.

Geçen defa işte bunun dile dolanacak bir şey olmadığını anlatmak istediğimiz ve fazla itimat eseri olarak yazdıklarının, okunmadan basıldığına inandığımız bu muharrir bu defa da gazeteye ye adına olan saygımızı göstermek için bu sakat düşünce şu sütunlarda çıkmıştır Demcmiş olmamızı yeni bir nifak fırsatı gibi kullanıyor! Hem yalnız kendi gazetesine karşı değil, vaktiyle aralarında bir mesele üzerine bir münakaşa geçti diye bu satırların yazılışından hiç haberi olmıyan masum kalemlere kadar!..

Ne demeli!..

İŞARETLER

Dünya önünde orijinal vaziyet

Her gün konuşulan mevzu: Yeni Türkiye!

Türk hudutları dışında yeni davaların sembolü olarak onu tanıyorlar.

Hasta adam dünyanın geçitleri üstünde oturduğu halde yüzlerce sene bir münzevî halini almıştı. İmparatorluk dünya politikasında karşılıklı anlaşmaların manasını anlamazdı. Ancak bir hak, bir rahmet dilenmek için kongrelerde, Avrupa şehirlerinde boy gösterdi.

* * *

Açınız her hangi bir gazeteyi. Mutlaka Türkiyeden bahseden en az bir kaç satır bulacaksınız. Pek az istisnaları bir tarafa bırakınız. Türkiye hakkında kötü konuşanlara rastgelemezsiniz. Kalemler, sükûnla, dikkatle bizden dem vuruyorlar.

Budunlar arası münasebetleri bakımından Türkiyenin devletlerle olan münasebeti hakikî bir müstakil devletin örnek sayılacak hareketlerini kaydeder.

En ufak müdahaleden, en küçük yabancı mürakabeden uzak müsavi devlet olarak yaşıyoruz.

Şark memleketlerinde davamız bir prensip ve kurtuluş destanı gibi hafızalarda yaşıyor.

Batı ülkelerinde dünya siyasetinin, dünya politikasının karmakarışık, ucu bucu bulunmaz muammalar hallinde Türk devlet adamlarının zekâları inkâr edilemez bir hakikat diye kabul ediliyor. Fazla söz söylemeğe lüzum yok.

Hâdiselere şöyle bir bakın, göreceğiniz manzaralar size hak verecektir.

İmparatorluğun hagni devrinde dünyada Türk politikası bu kadar gür sesle konuşmak imkânını bulabildi? Bir kaç haberi alt alta hatırlayınız. Dün Budunlar arası azalığına, bugün konseyine girdik.

Üç gün sonra İstanbulda Parlâmentolar arası kongresi toplanacak.

Bir kaç hafta sonra Ankarada Balkan hariciye nazırlarını göreceğiz.

Bir kaç senedir memleketimize gelen değerli ve yüksek politika müttefiklerini temsil eden ünlü misafirleri hatırlayınız.

Şüphesiz bunları hatırlamakta güçlük çekeceksiniz. Çünkü sayıları bir haylidir. Birbirinden daha az değerli olmıyan büyük misafirler bize geldikleri diyarların muhabbetlerini, müttefik birliklerini de beraber getirdiler.

Bu manzara Ankara kalesinin büyük davasını silâhiyle kazandıktan sonra bütün dünyaya yepyeni bir kudret, yepyeni bir zekânın eseri olarak kendisini tanıttırabilmesinin neticesidir.

Türk davası, Türk kudreti orijinal bir hakikattir.

Bütün dünya bu hakikati her orijinal esere gösterdiği hayretle tetkik ediyor.

Çok çekmiş, çok istirap duymuş bir millet sıfatiyle bu muhteşem manzara karşısında zevk ve neşe duyarken kendimize yapacağımız telkin sade şudur: Kuvvetli olacaksın! Ve kuvvetinle sulhün bekçisi olacaksın!

Sadri Etem

ŞEHİRDE

Maarifte:

Notlar yeniden tetkik edilecek

Birçok lise ve orta mektep talebeleri mezuniyet imtihanlarında almış oldukları ders notlarını kâfi görmiyerek imtihan evrakının yeniden tetkik edilmesini vekâletten rica etmişlerdi. Vekâlet bu kabil müracaatları nazarı dikkate alarak mektep idarelerine yeni bir tamim yollamıştır. Yalnız eylûl 1934 yılına mahsus olmak üzere imtihan evrakının yeniden tetkik edilmesini istiyen talebe doğrudan doğruya mektep müdürlüğüne müracaat edecektir. Mektep müdürlüğünde toplanacak bir imtihan heyeti tarafından evrak yeniden tetkik edilerek talebenin lehine notu değiştirmek icap ediyorsa, imtihan evrakı vekâlete gönderilecektir. Vekâlette talim terbiye heyetince de tetkik edilerek netice doğrudan doğruya alâkadar talebeye bildirilecektir. Hususi mektepler talebesi de şikâyetlerini imtihanı yapan komisyona bildireceklerdir. Dokuz eylûl akşamından sonra bu gibi müracaatlar nazarı dikkate alınmıyacaktır.

Başka bir şikâyet daha

Gazi Osmanpaşa lisesi talebelerinden bir grup dün maarif müdürlüğüne gelerek mekteplerinde yapılan Türkçe sınıf ikmal imtihanında birçok arkadaşlarının muvaffak olamadıklarını ve bunun da yeni gelen muallimlerinin okumadıkları yerlerden sual sormaları ve muallimlerin kendileri hakkında hiç bir kanaate sahip olmamalarından ileri geldiğini söylemişlerdir. Maarif müfettişliği meseleyi tahkik edecektir.

İsmail Hikmet Bey

Maarif vekâleti müfettişi umumilerinden İsmail Hikmet Bey dün akşam Ankaraya gitmiştir.

İlk mekteplerin tamiri

İlk mekteplerin açılma zamanı yaklaşması dolayısiyle tamire ihtiyacı olan mekteplerin tamiratiyle meşgul olmak üzere bir heyet ayrılmıştır. Bu heyet mekteplerde yapılacak tamiratın mümkün olduğu kadar temiz ve ucuz olması için çalışacaktır.

müsabaka imtihanları başladı

Lise mezunlarından Avrupaya tahsile gönderilecek talebenin imtihanlarına dünden itibaren İstanbul kız, Pertevniyal liselerinde yapılmağa başlanmıştır. Kız lisesinde beş kişi, Pertevniyal lisesinde sekiz kişi imtihan olmaktadır. Netice eylûlün yirmi altıncı günü belli olacaktır.

Dil bayramı

Başkan Saffet B. Radyoda bir konferans verecek

Başkanın kullanacağı öz Türkçe kelimeleri neşrediyoruz

26 Eylûl günü, Dil Kurultayının ikinci yıl dönümüne rastlıyor. Bugün, Dil Bayramı olarak kabul edilmiştir.

26 Eylûl günü için şimdiden hazırlıklara başlanmıştır. O gün, Erzincan mebusu ve Türk Dili Tetkik Cemiyeti merkez heyeti başkanı Saffet Bey, radyoda bir nutuk söyleyecektir. Bu nutuk Türkiyenin her tarafından dinlenecektir.

Saffet Bey, nutkunu öz Türkçe olarak söyliyecektir. Hiç şüphe yok, ki bu öz Türkçe kelimeler, bellendikten sonra, öz dilin ne kadar zengin ve ayni zamanda ahenkli olduğu anlaşılacaktır. Yalnız, Saffet Beyin nutkunu iyice anlayabilmek için kullandığı öz Türkçe kelimeleri evvelden bilmek icap ediyor. Saffet Beyin nutkunda kullandığı öz Türkçe sözleri temin ederek neşrediyoruz:

1 — Önder: Lider.
2 — Budun: Millet.
3 — Armağan: Hediye.
4 — Zat: Yabancı.
5 — Arıklık: İsmet; dokunulmaz, arıklık: Harimi ismet.
6 — Acun: Cihan, dünya.
7 — Amaç: Hedef.
8 — Ulus: Millet, halk.
9 — Güzey: Sâye.
10 — Yalatırmak: Parlatmak, ziyadar etmek.
11 — Ulusluk: Milliyet.
12 — Türe: Prensip.
13 — Güvenli: Emin.
14 — Açar: Miftah, anahtar.
15 — Gömüç: Define, hazine.
16 — Bitik: Kitap.
17 — Gerek: Lâzım.
18 — Kongu: Tez (Thése)
19 — Yaltırık: Nur, ziya, şua.
20 — Alan: Saha, meydan.
21 — Ünelmek: Neşvünüma bulmak.
22 — Özel: Evvel; özellik: evvellik, kıdem.

(Devamı 16 ncı sayıfada)

Belediyede:

Şehir tiyatrosunun temsilleri

Şehir tiyatrosu gelecek pazartesi akşamından itibaren kışlık temsillerine başlıyacaktır. İlk olarak Reşat Nuri Beyin Dostaviyesliden tercüme ettiği cürüm ve ceza piyesi temsil edilecektir. Operet de Fransız tiyatrosunda temsillerine başlıyacaktır.

Üsküdar hattına yeni arabalar

Üsküdar — Kadıköy hattı için Almanyadan alınan tramvay arabalarından dün de dört tane gelmiştir. Bir ay zarfında yirmiye yakın araba gelmiş bulunacaktır. Yeni arabalar tamamlandıktan sonra işlemeğe başlıyacaklardır.

Ölçüler nizamnamesi değiştiriliyor

Şimdi tatbik edilmekte olan ölçü ve âyarlar nizamnamesinin değiştirilmesi takarrür etmiştir. Bu nizamnamenin yerine yeniden nizamname hazırlanmıştır. Bu nizamnameler bu sene meclisin toplantı devresinde müzakere edilecektir. Yeniden hazırlanan bu nizamnameler su, elektrik, havagazı, tartı ve ölçülere taallûk etmektedir.

Jüri heyeti dün toplandı

Yeni basılacak olan nikel paraların şeklini tayin için sanatkârlar arasında bir müsabaka yapılmış ve yirmi yedi sanatkâr da bu müsabakaya iştirak etmişti.

Bu nümuneler arasında hangisinin daha münasip olduğunu ayırmak üzere müzeler müdürü Aziz, meskûkâtı Ahmet Tevhit, Devlet matbaasından Nüzhet, Darphane umum müdürü Fuat ve akademi mualimlerinden Namık İsmail Beylerin dahil bulunduğu bir jüri heyeti seçilmişti. Jüri heyeti dün öğleden sonra toplanmış ve nümuneleri tetkika başlamıştır. Toplantı birkaç gün süreketir.

Yankesici tevkif edildi

Çekoslovakyalı Dimitri isminde biri tramvayda Yorgi efendinin parasını çalarken yakalanmış, müddeiumumiliğe teslim edilmişti. Dimitri hakkında tevkif müzekkeresi kesilerek tevkifhaneye gönderilmiştir.

Hayvan sergisi

Hayvan sergisine dünden itibaren kayıt muamelesine başlanmıştır. Kayıt çarşamba akşamı bitecektir.

İktibasar :

İnkılâpların öğrettikleri

Vasfi Raşit Bey, İnkılâbın öğrettikleri isimli, güzel, faydalı, ilmî bir eser neşretti. Bu kitaptan aldığımız bir parçayı aynen koyuyoruz.

Bir memlekette çıkan hakikî inkılâp, ürümlü inkılâp o memleketin etrafındaki memleketler üzerinde daima bir maya tesiri yapar. Çünkü milletler dir; hiç bir millet tamamiyle diğer bir milletten ayrılamaz. Bunun için dir ki, hakikî inkılâplar daima sârî dir, birinden diğerine geçer.

Fransız büyük ihtilâlini boğmak için orduları ile inkılâbın üstüne atılan krallar bu hareketleri ile önüne geçmek istedikleri tehlikenin daha ziyade yayılmasına sebep oldular. On dokuzuncu asrın bütün tarihini baştan başa 1789 inkılâbının etrafa çarpan ve serpilen dalgalardan başka bir şey değildir; o inkılâbın teakubudur; o başlangıcın sonlarıdır. 1293 ve sonu olan 1324 Türk inkılâbı da, hattâ Tanzimat hareketi bile o büyük inkılâbın birer parçasıdır. Her yerde Fransız inkılbının yıktığının yıkıldığı ve yaptığının yapıldığı, biraz daha erken veya biraz daha geç olarak görüldü; fakat muhakkak görüldü.

Bundan anlaşılıyor ki, hakikî inkılâplar, ürümlü inkılâklar terakki yaratıcısıdır. Hattâ inkılplar bazan sönmüş veya söndürülmüş gibi gözüktükleri halde gene terakki yaratmakta devam ederler. Abdülhamidin 1293 şeflerini hapsettirmesi, sürdürmesi, boğdurması neye yaradı? Etrafa saçılmış olan 1293 inkılâbının düsturları, bizzat inkılâba galebe çalmış sanılan o müstebit hükümdarı bile kanunu esasiyi her sene devlet salnamesinin başına bastırtmağa mecbur kılmaksuretiyle mağlûp ediyor ve terakki yaratmakta devam ediyordu. Çünkü hiç bir zaman istipdat ve irticaın kuvvetli tenkili inkılâbın zayıf ta olsa inatçı mukavemetine galebe çalamaz. İstipdadın öldürttüğü ve boğdurttuğu o meçhul — ve meçhul oldukları nisbette samimî — inkılâp şehitleri fedakârlıkları ile bugünkü büyük yangınları yapacak olan o günkü kül altına sindirilmiş ateşleri sönmekten korumuşlar ve beslemişlerdir.

Vasfi Raşit

Arnavutluk ile İtalya anlaştı mı?

Fransızca İstanbuldan: Arnavutluğun Paris sefiri Ekrem Bey Romaya giderek M. Mussolini ile görüşmüş, neticede İtalya — Arnavutluk arasında ihtilâflı kalan bazı meseleler üzerinde itilâf hasıl olmuştur.

Akayın yeni tarifesi

Akay idaresi 934 senesi son bahar tarifesini tanzim etmiştir. Bu tarife 26 eylûl çarşamba gününden itibaren tatbik edilecekitr.

Motorin kaçakçılığı

Geçenlerde limanımızda bir motorin kaçakçılığı yapılmıştı. Bu kaçakçılığın tahkikatı bitmiştir. Yakında sekiz numaralı ihtisas mahkemesinde suçluların duruşmaları yapılacaktır.

DEHRÎ Efendi Nasıl Görüyor?

— Dehri Efendi, borç harç ederek tahsile itina ettiğim halde...

. . . Bizim oğlan haylazlık ediyor..

. . . Elinde kalem kâğıt her gün bir takım saçma sapan manzumeler yazıyor, şair olacakmış.

. . . Bilirsin ki, muharrirlik, şairlik istikbali olmıyan kazançsız bir meslektir. Sen şu oğlana bir nasihat etsen...

Dehri Efendi — Sen hiç üzülme dostum, onun istikbali temin ediliyor. Darülâcezede sanatla uğraşanlara mahsus bir kısım açılacakmış...

Istanbul konferansı

(Başmakaleden devam)

sonra parlamentolar birliğinin meşgul olduğu işlere gelince, bunlar büyük cihan meseleleridir.

Vakıa büyük harpten sonra bu gibi meseleler ile meşgul olmak üzere milletler cemiyeti de teşekkül etmiştir. Bununla beraber milletler cemiyetinin teşekkülü ve faaliyeti parlamentolar birliğinin artık dağılmasını icap etmezdi.

Milletler cemiyeti muhtelif devletlerin resmî murahaslarından ve mümessillerinden mürekkeptir. Halbuki parlamentolar birliği halk tarafından seçilmiş teşrîî meclis azalarından teşekkül etmektedir. Sonra milletler cemiyeti icabında kararlarını tatbik için bir kısım icraî salâhiyetleri haiz olduğu halde parlamentolar birliği daha ziyade efkârı umumiye üzerine tesir etmek suretiyle fikirlerini ve kararlarını tatbika çalışan, milletler cemiyetini takviye eden bir müessesedir. Bu itibarla birleşik Amerika cümhuriyetleri milletler cemiyetine girmediği halde parlamentolar birliğine iştirak eder. Bu gün içtimalarına başlayacak olan İstanbul konferansı cihanın umumî vaziyetini tetkik ettikten sonra beynelmilel emniyet, silâhsızlanma, işsizlik gibi büyük dünya meselelerine temas edecektir. Nihayet parlamento rejiminin geçirmekte olduğu tahavvülât üzerinde meşgul olacaktır.

Konferansın İstanbulda toplanması bizim için beynelmilel bir şeref ve itibar getiren bir hadise olmakla beraber ayrıca siyasî kıymet ve ehemmiyeti de haizdir. Zira konferansa iştirak eden azaların hemen hepsi mensup oldukları memleketlerde yüksek salâhiyetli mevkiler işgal etmektedir. Nitekim halihazırda parlamentolar birliğine Fransız meclisi mebusan reisi M. Fernand Buison riyaset etmektedir. Bu noktai nazardan muhtelif milletlere mensup yüzlerce siyasî şahsiyetler konferans vesilesiyle memleketimizi yakından görüp tanıyacaklar ve anlıyacaklar demektir.

Mehmet ASIM

Her yere su verilecek

Terkos terşih havuzlarının tamir ve kumlarının yenilenme ameliyesi yakında bitecektir. İnşaata faaliyetle devam edilmektedir Şehrin muhtelif yerlerindeki boru döşenme işi de tamalanınca İstanbulun yangın yerlerinde yeniden yapılmış olan evlerine bile su verilebilecektir.

Bazı sakalar ne yapıyor?

Bazı sakaların halka tahsis edilen çeşmelerden su aldıkları görülmüştür. Sakaların damga memuru bulunmıyan çeşmelerden su almalarının önüne geçilmesi bütün şubelere bildirilmiştir.

Hukukçuların imtihanı

Hukuk fakültesi mezunlarından Avrupaya tahsile gönderilecek talebenin imtihanına dünden itibaren başlanmıştır. İmtihan yirmi beş eylûl akşamına kadar sürecektir. İstanbul hukukundan beş, Ankara hukukundan dört kişi olmak üzere ceman dokuz kişi gönderilecektir.

Zonguldak defterdarı

Kastamonu defterdarı Fahri B. Zonguldak vilâyeti defterdarlığına tayin edilmiş, oraya giderek yeni vazifesine başlamıştır.

MEMLEKET HABERLERİ

Bartın çarşısında bir cinayet taklidi

Bir kadın, kendisini aldatan adamın yüzüne kurşunsuz tabanca boşalttı

Bartında çarşı ortasında garip bir vaka olmuş, bir kadın kurşunsuz bir tabanca ile bir adamı yüzünden hafifçe yaralamıştır.

Hadisenin tafsilâtı şudur:

Hamdiye mahallesinde Kepçe oğullarından Necip karısı 33 yaşında Ereğlili Ayşe isminde bir kadın yanında ağzından dolma iki tane çifte tabanca olduğu halde, Hamdiye mahallesi halkından kasap Ali oğlu Ahmedin çarşıdaki dükkânı önüne gelerek tabancalardan birisini Ahmedin suratına boşaltmıştır. Fakat tabancada kurşun veya saçma bulunmadığı, için Ahmede bir şey olmamış, yalnız barut taneleri yüzüne hafif yaralar açmıştır. Tabancanın sesine halk koşuşmuş, jandarma ve bekçiler de gelmiş, kadın karakola sevkedilmiş, ifadesi alınarak adliyeye verilmiştir.

Kadının ifadesine göre; yaralı Ahmet, kendisini kandırarak bin lira kadar parasını almış, sonra da hakkında kötü sözler söyliyerek kocası ve ailesiyle arasını açmıştır. Bu yüzden kocası ve kayin pederi kendisini evden koğmuşlardır. Hem parasının gitmesinden, hem de kötü adı çıkmasından kederlenen Ayşe, tedarik ettiği tabancalarla Ahmedin dükkânına gitmiş, bunları yüzüne boşaltmıştır.

Tahkikata devam olunmaktadır.

Bartında köycülük

Bartın, — Kazamızda başlıyan köycülük seferberliğinin ilk eseri olarak geçen sene bir çırpıda on dört köy mektebi yapılmıştı. Kaymakam Nazım Bey bu sene bütün gayretini köy yollarına verdi ve ilk olarak yirmi kilometrelik Kozcuğaz youlnu bir ayda yaptırdı; ondan sonra da Amasra — Kurucaşile ve Bartın — Filyos yollarına başlattırdı.

Kozcuğaz yolu kadar ehemmiyetli olan bu iki büyük köy yolunun inşaatına iki aydanberi hararetle devam olunmaktadır. Filyos yolunda muhtelif parçalar halinde olmak üzere taş döşenecek yalnız iki kilometrelik yer kalmıştır. Bir taraftan da menfez ve köprülerin inşası için hazırlık yapılmaktadır. Otuz beş kilometreye yakın olan bu büyük köy yolu üzerinde dört büyük köprü ile 71 menfeze ihtiyaç vardır. Köprüler betonarme, menfezler ise tamamen kârgir olarak yapılacaktır. Köprü ve menfezlerde ağaç kullanılmıyacaktır.

Amasra — Kurucaşile yolunun da Gövelese kadar olan 30 kilometrelik kısmı tamamen bitmiştir; yalnız son yağmurlardan sonra menfez açılmasına ihtiyaç gösteren 8—10 yere menfez inşası ile meşgul olunmaktadır. Gövelesten Kurucaşileye kadar olan kısım üzerinde de faaliyet devam etmektedir.

Çatalağzı Zonguldağa bağlanıyor

Abdurahman Naci Bey gurubuna ihale edilmiş olan Filyos - Çatalağzı demiryolunun inşaata hazırlıkları bitmiştir, işe başlanmak üzeredir.

Çatalağzının Zonguldağa bağlanması için son zamanlarda bir fen heyeti tarafından tetkikat icra edilmiştir. Bu kısmın da hemen yapılmasına karar verilmiştir.

Bu kısmın azaltmıya çıkarılması için emir beklenmektedir.

Ayaşta belediye intihabı

Ayaş, (Hususî) — Belediyeye aza seçimi hazırlıklarına başlandı. Müntehipler listesi hazırlandı.

Fırka namzetleri arasında iki de hanım vardır.

İntihabı birinci teşrinin birinci günü başlıyacağı ve üç günde biticeği söylenmektedir.

Bulgaristandan gelen muhacirler

Edirneye sığınan 120 ev halkı neler anlatıyor?

Edirnede çıkan Millî gazete yazıyor:

Razgradın Kemaller kasabasiyle köylerinden ve Eskicumanın Kediören köyünden sökün edip gelen 120 evlik büyük bir muhacir kafilesi Svilengratta üç gün bekletikdikten sonra 48 kişilik iki koca vagonla Karaağaç istasyonuna çıkartılmıştır.

Bu muhacirler, kendilerine paraport çıkaran ve ayaklarına birer papuçla başlarına birer kasket alıp kendilerini salıveren simsarlara zahmet hakkı olmak üzere mallarını, mülklerini terketmek suretiyle yurdumuza girmişlerdir.

Bu muhacirlerden birinin anlattığına göre Papköyle Eskicuma arasında bulunan Kediören köyünde bir gece Bulgar mezarlarından bazılarının taşları kırılmıştır. 8—9 haneden ibaret olan ve oradaki Türk evlerine yerleştirilen Dobrucalı Bulgar muhacirleri diğer köylerdeki Bulgar muhacirleriyle birleşerek 250 haneden fazla yaşıyanı olan Kediören Türk köylerini baştan başa dayaktan geçirmişlerdir. Bütün bir köy halkının mağduriyetine meydan vermek istemiyen köyün hamiyetli ahalisinden Fehim ağa (Bütün bu işleri ben yaptım; biçare köylüye kıymayın) demek suretiyle gene Bulgarlar tarafından yapılmış olan kabahati kendi omuzlarına almış ve soydaşlarının mezalime uğramaktan kurtulmasını temin için kendi başını ileri uzatmıştır. Fehim ağanın altı bin leva tazminat ve on bin leva kefaleti nakdiye vermiş olmasına rağmen hâlâ mahpus bulunduğu da haber alınmıştır.

Kadirli kaymakamı

Kazası içinde bulunan karagolların kısa bir zamanda telefonlarla yekdiğerine bağlanması hususunda büyük hizmeti görülen Kadirli kaymakamı Fifat Bey Dahiliye vekâletince bir takdirname ile taltif edilmiştir.

Yugoslav âyan ve mebusları geliyor

27 eylûl perşembe günü sabahleyin saat onda Yugoslavya âyan ve mebusan meclisi azaları şehrimize geleceklerdri. Misafirler, Büyük Millet Meclisinin misafiri bulunmaktadır. Heyet sabah saat onda Sirgeci istasyonunda şehir namına karşılanacak, istirahat edecekleri otellere götürüleceklerdir. Cuma günü öğle vakti Büyükada İsplandet otelinde misafirlere bilediye tarafından bir ziyafet verilecektir.

Erkânı harbiye stajına ayrılan zabitler

Bu sene kara ve hava ve deniz harp akademilerini ikmal ederek erkânı harbiye stajına ayrılan zabitlerni diplomaları yirmi beş eylûl 934 salı günü saat on beşte Yıldızda harp aakdemisinde verilecektir.

Ream mücadelesi

Bir teşrinievelde şehrimizde ream hastalığı mücadelesi başlıyacaktır. Bugün saat 14 te vali ve belediye reisi Muhittin Beyin reisliği altında sağlık zabıtası komisyonu toplanacaktır.

Camilerin tamiri

Evkaf müdürlüğü bazı camilerin tamirine lüzum görmüştür. Bunlar arasında Sultanahmet, Sültanselim, Bayazıt, Zeynepsultan, Balipaşa camileri vardır.

Esnaf bankası tahkikatı

Müddeiumumî muavinlerinden Ahmet Muhlis Beyin tetkik etmekte olduğu Esnaf bankası etrafında tahkikat neticelenmiştir. Muhlis Bey şimdi fezlekeyi hazırlamaktadır.

Muhakemelere bakılamadı

Ağır ceza mahkemesi dün sabah ve öğleden sonraki celselerini reis ve azaların hasta bulunmasından dolayı açılmamıştır. Dünkü davalar arasında Zihni isminde birinin öldürdüğü Menteş Kasavinin muhakemesi de bulunmakta idi.

Zonguldak Vilâyetinin yeni bütçesi

Yüksek tasdika eren Bongul - dak vilâyeti hususî idare bütçesi 674,996 lira ile bağlanmıştır. Adî bütçe tutarı: 389,551 lira ve fevkalâde bütçe tutarı: 285,445 liradır.

Yeni bütçeye göre hususî idare teşkliâtı, umumî meclis ve encümen için 48570, nafıaya 25534, maarife 200,548, ziraate ve baytara 24597, sıhhat işlerine 39740, muhtelif masraflara 60613 lira ayrılmıştır.

Fevkalâde bütçeye: Gazi Hazretlerinin heykelleri için 6000, yol inşaat ve tamiratına 236240, maarif işaatı için 42805 lira tahsisat konulmuştur.

Günün Siyaseti

İtalyada militarizm!

Yeni bir kanun İtalyada herkesi sekiz yaşından elli beş yaşına kadar asker saymaktadır. İtalya nazırlar meclisi, Başvekil Sinyör Mussilini tarafından teklif olunan bu kanunu ittifakla tasvip etmiş, İtalya matbuatı hep bir ağızdan bu kanunu kutluliya - rak onun Faşist tarihinde en şerefli dönüm noktası olduğunu söylemişlerdir.

Daha geçenlerde Sinyör Mussolininin bir nutkkunda "Zayıflara, korkaklara, ruhça ve silâhça hazırlıksız olanlara veyl!" dediğine, sonra yazdığı bir makalede "Fert gibi milletin de bütün maddî ve manevî kuvvetlerini askerî ihtiyaçlara tabi tutan millete, militarist bir millet denir" sözlerini yazdığına bakılırsa bütün bunları son kanunun mukaddemeleri ve nazariyeleri saymak icap eder.

Bu nazariyeler ve mukaddemeler millî terbiyenin en yüksek hedefi olarak insanı mükemmel bir vatandaş yapmayı kabul etmiyor. Çünkü bu telâkkilere göre böyle bir vatandaş ailesi ile ve medenî vazifeleriyle alâkadar olur. Başka bir şeyle fazla alâkadar olmaz. Onun için yeni nazariyeler bu çeşit vatandaşı atarak onun yerine asker vatandaşı ikame ediyor. Bu vatandaş, sekiz yaşından itibaren silâh kullanmayı öğrenecektir. Eski İspartalılar böyle düşündükleri gibi bugünün Afrika Zuluları da gene böyle düşünmektedirler. Almanyanın bugünkü nazileri arasında fevkalâde revaç bulan bu telâkki İtalya faşistleri tarafından bir kaç adım daha ileri götürüldü. Bütün bunların telâkkisine göre vatandaşların en mükemmel, en iyi ve en uzun zaman silâh taşıyarak, silâh kullanarak devleti müdafaa edendir.

Faşistlik âleminde inkişaf eden yeni nazariyelere göre çocuklar "Ruhî, bedenî, askerî" bakımdan terbiye edilecekler ve askerlik yaşına vardıkları zaman "Harp terbiyesine, harp mesleğine alışmış" olacaklardır. Çocukluk ve delikanlılık çağlarında harp ruhu, "silâh taşıyan askerlerle, ve harbin şerefli ananeleriyle" teması sayesinde kemaliyle aşılanmış olacaktır.

İtalyanın bu ateşli militarizmi, Alp dağlarının görülegelen, Militarizm nümayişlerinin karşılığıdır.

Fakat İtalya devleti, bu son kanun ile Militarizm ruhunu müntehasına götürmüş oluyor. Çünkü aşağı yukarı İtalyan vatandaşlarını beşikten mezara kadar asker yapıyor.

Acaba sekiz yaşından elli beş yaşına kadar bütün İtalya vatandaşlarına Militarizm ruhunu aşılıyan bu yeni tedbirlerde, başkalarına karşı tecavüz hissi, ve başkaları hesabına genişleme arzusu da var mı?

Sinyör Mussolininin Roma örneğinden mülhem olduğu göz önüne getirilirse bu çeşit tedbirlerin bir şey doğurması ihtimalini, daima göz önünde tutmak lâzım geldiği tavazzuh eder.

ö. R.

15 Yıl Evvelki VAKIT

23 Eylûl 1920

Sırp-Bulgar hududu

Belgratta çıkan Politika gazetesinin beyanına göre beynelmilel bir tahdidi hudut komisyonu bu ay zarfında Bulgar - Sırp hududunu tesbit eyliyecektir.

Bu tahdide nazaran, Nöyyi muahedenamesi ahkâmınca Çar, Prot, ve daha bir kaç Bulgar şehri Sırp hâkimiyetine geçecektir.

Ayni zamanda komisyon, Bulgar Yunan şimal hudutlarını da irae edecektir!.

ZENGİN VE COŞTURAN MUSİKİ...
Herkesin derhal belliyeceği oynak şarkıları... Baştan nihayete kadar zevk ve neşeli sahnelerle dolu nefis mevzuu ile
SANA TAPIYORUM
filminin sizde bırakacağı izi unutmıyacaksınız. Baş rollerde:
VILLY FORST - MAGDA SCHNEIDER.
Çarşamba akşamı MELEK sinemasında
Ayrıca : PATHE dünya havadisleri gazetesi (2839)

TEFRİKA No: 34

YAZAN: ISHAK FERDİ

"Hükümdar sevgisi, kışın açılıp kapanan güneşe benzer!,,

Arşe, Lidyalı kumandanla zindanda konuşuyordu: "Ben de Lidyalı bir kızdım. Bir gün İranlı bir tacir beni ölmüş kızına benzetti ve Babile kaçırdı..,,

Lidyalı kumandna etrafı dinliyordu. Hışırtılar çoğalmıştı.

Kumandan, ince bir kadın sesi işitti:

— Ben varım.. Ölüme mahkûm bir kadın.

Esir kumandan şaşırmıştı.

Demek ki koskocaman zindanda bir kadın, bir de kendisinden başka kimse yoktu.

Kumandan sordu:

— Çoktanberi burada mısın?...

— Beş gündür buradayım..

— Kabahatin nedir?. Adam mı öldürdün.. Hırsızlık mı yaptın?.

— Saydıklarımın hiçbirini yapmadım. Hükümdarın gözdesiyim. Bir papağanın aleyhimde söylediği sözler üzerine zindana atıldım.

— Kıskançlık desene..

— Dârâ beni çok seviyordu. Gözünden bu kadar çabuk düşeceğimi zannetmezdim.

— Hükümdarların sevgisi kış mevsiminde açılıp kapanan güneşe benzeri yavrum! Dârâ'nın aşkına sen de mi inandın?.

— İnanmıya mecburdum. Beni çok seviyordu. Diğer gözdelerinin yüzüne bakmıyordu.

— Rakibelerinden birinin papağana ders verdiğini tahmin edemedin mi?.

— Şimdi tahmin ediyorum. Fakat o vakit düşünememiştim.

— Nerede yatıyorsun?.

— Bir yüksekçe taşın üstünde.

Kumandanın ayaklarına bir takım böcekler tırmanıyordu.

— Burası haşarat yuvasına benziyor.

— Her şey var. Hatta yılan bile.

— Yılan mı dedin?.

— Evet.. İlk gecesi boynumun kenarına sürünerek geçtiğini hissettim.

— Bir daha gelmedi mi?.

— Hayır...

— Burası geniş bir yere benziyor.

— On adım kadar yürüdüm: sonun bulamadım. Yerimi kaybetmemek için, tekrar on adım geriye geldim. Şimdi yüksekçe bir taşın üstünde oturuyorum.

— Haşarat taşın üstüne çıkmıyor mu?.

— Yerdeki kadar kolay değil. Taşın kenarları cilâlı. Tırmanan hayvanlar yarısına kadar çıktıktan sonra, yere düşüyorlar.

— Seni bu taşa kim çıkardı?.

— Rahip Mega çok iyi bir adam. Beni buraya getirirken: "Kapının sağ tarafında yüksekçe bir taş vardır. İçeriye girer girmez hemen bu taşın üstüne çık. Haşaratın tehdidinden kurtulursun!,, dedi.

— Merdivenlerden inerken, bana hiç kimse böyle bir şey tavsiye etmedi.

— O halde senin bir an evvel ölmeni istiyorlar! Çünkü buradaki haşaratın içinde ölmek için

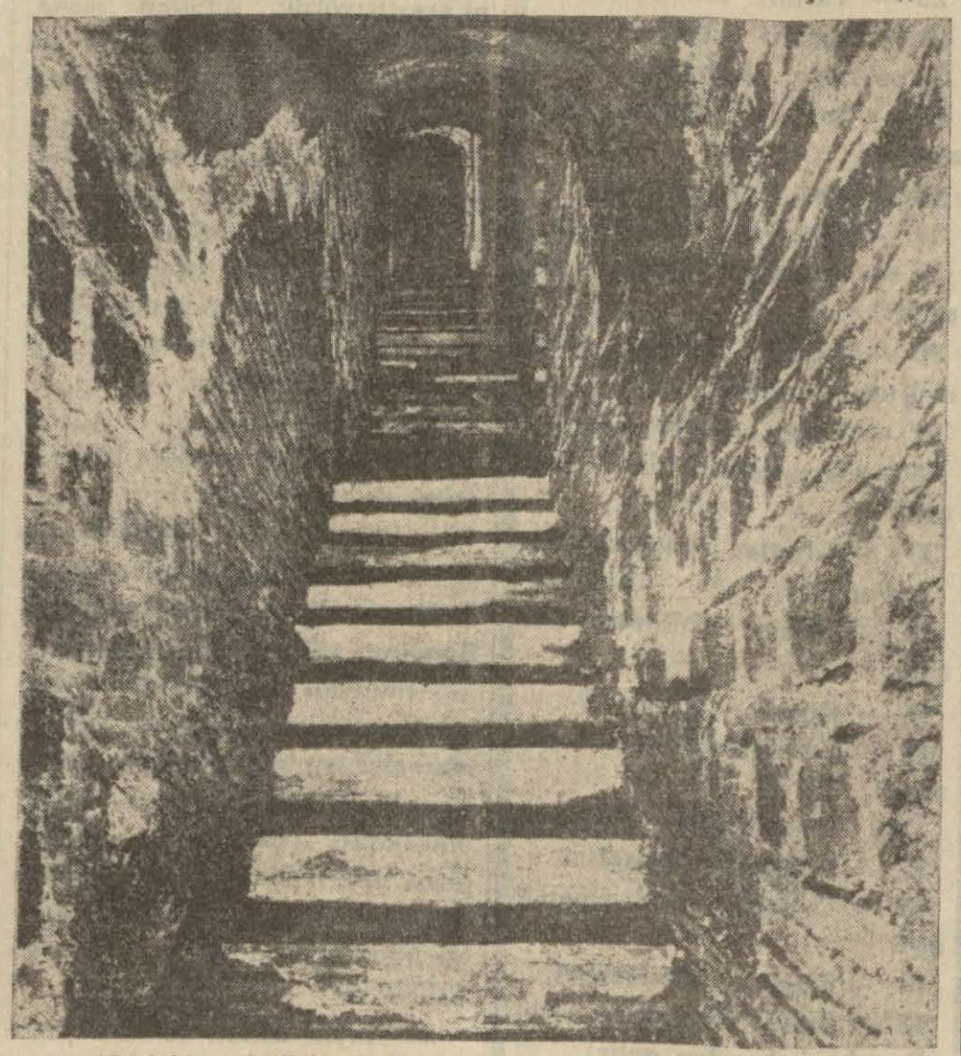

(Merduk) mabedinin zindanına kırk ayak merdivenle inilirdi...

bir gece yatmak kâfidir.

— Beş gündenberi ne yeyip içiyorsun?.

— Rahip Mega sabahtan sabaha biraz ekmek ve su getiriyor.

— Acaba bana da yiyecek ekmek ve içecek su verecekler mi?.

— Bilmem..

— Rahipten soramaz mısın?.

— Yarın sabah sorarım..

— Ondan evvel kimse gelmez mi?.

— Sabahtan sabaha geliyorlar dedim ya.

Lidyalı kumandan içini çekerek, yavaş yavaş (Halâs) mabuduna dua ettikten sonra, bir iki adım sağa doğru yürüdü.

— Adın ne senin?..

— Arşe..

— Ne güzel isim..

— Güzel mi?. Ben bu ismi hiç sevmem..

— Niçin?.

— Bu isim, sahibine şeameten ve felâketten başka bir şey getirmiyor. Adımdan nefret ediyorum.

— Hakkın var!.

— Hakkım mı var?!. Nereden anladın?..

— Benim de bu isimde bir kızım vardı.

— Öldü mü?.

— Hayır.. Küçükken İranîler kaçırdılar. Bir daha haber alamadım. Öldü mü, yaşıyor mu?. Bilmiyorum..

— Siz nerelisiniz?.

— Lidyalıyım..

— Düzgün konuşuyorsunuz.. Ne iş yaparsınız?.

— Muharibim..

— İranîlere nerede esir düştünüz?.

— Lidyanın kapısı olan (Küçükkale)de.. Kaleyi Taspaya teslim etmemek için çok uğraştım. Fakat, taliim yardım etmedi. İran askeri bizden çok fazlaydı.

— Bir kumandan olduğunuz anlaşılıyor?.

— Evet.. (Lidya) nın kapı muhafızı Arzames..

Arşe bu ismi duyunca şüpheye düştü. O, kendisinin küçükken Lidyadan Babile kaçırıldığını hatırlıyordu. O vakit dokuz yaşında idi. Kendisini Babile getiren tacir onu, ölen evlâdına benzettiği için kaçırmıştı. Birkaç sene sonra, tacir ölünce, Arşe çadırcı ile evlenmişti.

Arşe babasının adını bile unutmuştu.. Fakat, Libyadan Babile geldiğini biliyordu.

— Ben de Lidyalıyım..

Diyerek, esir kumandanla tekrar konuşmıya başladı:

— Libyadan kaçırılan kızınız kaç yaşındaydı?.

— O vakit dokuz yaşında varmış..

— Siz bilmiyor musunuz?.

— Ben o zaman Zipar şehrinde idim.

— Ziparda çok mu kalmıştınız?.

— Dört sene..

— Demek ki kızınız beş yaşındayken ayrıldınız.. Zipara gittiniz.. Ve sonra kızınızı görmediniz, öyle mi?.

— Evet..

— Kızınızın saçları nasıldı?.

— Kumral ve kıvırcıktı.

— Gözleri?..

— Siyah..

— Yüzünde hiçbir işaret yok muydu?.

— Çenesinin sol tarafında siyah bir beni vardı. Bu ben ona ne kadar çok yakışırdı, bilseniz!..

— Onu tekrar görseniz, sevinir misiniz?.

Arzames boğuk bir sesle cevap verdi:

— Burada ölmeğe razı olurdum. Yavrucağımı o kadar çok göresim geldi ki..

(Devamı var)

VAKIT ın Tefrikası: 57

Ölüme Susayan Gönül

Yazan : Selâmi İzzet

Yarım saat sonra hücum başladı. Düşmanı önümüze katıp sürmeğe başladık. Yarım saat içinde ben bütün karargâhı uyandırmıştım. Lâzımgelen tertibat alınmıştı.

Araplar kaçıyordu.

— Ben, hem konuşuyor, hem de haykırıyordum:

Şikita.. Şikita..

Nihayet çadırın önüne geldim. İçeri atıldım. Fakat duraladım. Şikitanın sesini duymuştum:

— Geldin mi?.. diyordu.

— Şikita!..

Diye üzerine atıldım. Fakat derhal geriledim.. Şikitanın babası yerde kanlar içinde yatıyordu. Yanında kızı vardı. Kızının ellerini tutuyordu.

— Sizi bekliyordum, dedi.

Şikita kımıldamıyordu. Babası gözlerini ona çevirdi:

— Bana her şeyi itiraf etti.

Ve acı bir tebessümle ilâve etti:

— Yer yüzünde Allahtan başka kimsesi kalmıyor.

Ölen ihtiyarın yanına sokuldum o söylendi:

— Size hakikati anlatmalıyım. Ben ailenizin en yakın bir dostu idim. Annenizle babanıza anlatırsınız.

İçimi çektim:

— Onlar öldüler. Benim de Şikita gibi, dünyada allahtan başka kimsem yok.

— Ama sizin için bunun ne ehemmiyeti var?. Siz zenginsiniz. Şikita fakir.

— Benim param oldukça kızınız parasız kalmaz.

— Onu size emanet ediyorum.

— Müsterih olunuz.

— Artık son dakikalarım yaklaştı.. Küçük bir sandıkta evrakım vardır. O kâğıtlardan benim kim olduğumu anlarsınız.

Başını biraz kaldırdı:

— Hayatta kimsenin sözüne itimat etme.. Ebülcenap Feyyaz.. Ben inandım da mahvoldum..

Ve bir kere daha:

— Kızımı size emanet ediyorum, dedi.

Bu son sözü oldu.

* * *

Feyyaz bunları anlatıp bitirdikten sonra, dinliyenlerden biri haykırdı:

— Anladım, Ebulmuhsin Arabinin piçi.. O serserinin biriydi. Memleketine ihanet etti. Fransızlara iltica etti. Bize karşı harbetti.. Ahlâksız, rezil bir herifti.

Feyyaz sözü kesti:

— Rica ederim Mukbil bey, Arabi hakkında böyle bir lisan kullanmayınız. Sizin dostunuzdu, benim de dostumdu. Kızını da bana emanet etti.

— Peki, peki, kızmayınız sözünüzü tamamlayınız.

— Bitti.

— Nasıl bitti?.. Şikitanın ne olduğunu söylemediniz.

— Benim kardeşim oldu, onu yanıma aldım.

Herkes şaşırdı:

— Demek yanınızda gördüğümüz kız?..

— Beraber gezdiğiniz kız?..

— Locada gördüğünüz kız?..

— Sokakta görüp beğendiğiniz kız?.

Feyyaz güldü:

— İşte o.

— Şikita?.

— Evet ta kendisi.

— Feyyaz onu bize takdim et.

Rıdvan bey sararmıştı. Bir şey söyliyemiyordu. Feyyaz devam etti:

— Kayınpederim sinirlendi. Siz dedikoduya başladınız. Bugüne kadar faşetmediğim esrarı saklamak kabil olmadı. Bu akşam evimin kapılarını Ayşe Arabi hanım size açacaktır.

Bu sözleri alkışladılar ve sordular:

— Saat kaçta?.

— Saat onda.. Caz ve dans..

— Yani balo?.

— Evet.. Ne isterseniz deyiniz

— Bravo!.

— Bu gece hepinizi beklerim.. Ben artık gideyim.

Yürüdü, kapıdan çıkacağı zaman koluna bir el dokundu:

— Affet Feyyaz.

Bu Rıdvan beydi.. Feyyaz gülümsedi:

— Estağfurullah, siz beni affediniz.. Siz de herkes gibi görünüşe aldandınız, hiddet etmekte de haklıydınız.

— Peki ama, neden bunu benden gizlediniz?.

— Çekindim, söyliyemedim.

— Bana mı?.

— Size, hareminize, Nesrine.. Bilir miyim, bir türlü söyliyemedim.. Hem esasen onu bu kadar çabuk getirteceğimi zannetmiyordum...

— Neredeydi?.

— Mektepte.

— Burada mı?.

— Hayır, Pariste.. Fakat son zamanlarda yanıma gelmek için ısrar ediyordu.. Nihayet alıp geldim.

— Parise mi gittiniz?.

— Evet.. İşte bunun için meydanda yoktum.. Sonra da onu burada yerleştirmeye uğraştım. Apartıman tuttum.

— Neden benim yanıma getirmedin?.

— Onun tavrı biraz acaiptir. Bir kere azamî serbest büyümüş bir kız.. Üstelik de gençliğini Pariste geçirdi.. Hali tavrı hoşunuza gitmiyecekti.

— Öyleyse sana bir sev söyliyeceğim.

— Buyurunuz.

— Böyledir de, neden onu rasgele erkeklere takdim ediyorsun?

— Ne yapayım?.. Onu evde hapsedemem.. Onun da eğlenmeğe hakkı vardır. Hem bizim muhit kibar muhittir. Hepsi insan adamlardır.

— Öyle olsun..

(Devamı var)

Dr. Ihsan Sami
Gonokok Aşısı
Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189
(2232)

HİKÂYE

Randevu

Nakleden ; İzzetoğlu

... Baktım ta kendi
Yeni bir kalp arıyor pençesine,
Aşk uzaktan görünüp seslendi..
Koştum iman ile aşkın sesine..

Ratip Behlül kendini böyle müdafaa etmek istiyordu. Fakat muvaffak olamadı. Aşka yan çizdiler.

— İsmin Ratip Behlül. Otuz iki yaşındasın. Zaman zaman çalgılı kahvelerde hanendelik etmişsin... Yerin yurdun belli değil. Kâh bir handa, kâh bir otel odasında, kâh bir pansiyonda oturuyormuşsun.

— Hep ayni mahallede oturmak canımı sıkar efendim.

— Hele oda kirası vermek daha fazla canını sıkıyor. Para vermediğin için her yerden koğuluyorsun.

— Efendim ev sahipleri sabırsız.. Para kazanmıya fırsat vermiyorlar.

— Bu fırsatı hırsızlıkta buluyorsun.. Birçok mahkûmiyetin var.. Birkaç kere on, on beş gün hapse mahkûm olmuşsun.. Yani hırsızsın.

— Affedersiniz, hanendeyim.

— Hayır, bir zamanlar arada sırada hanendelik etmişsin. Kimse seni tutmamış, hırsızlığa başlamışsın.

— Yanlış efendim.

— Yanlışı şimdi görürüz. Feşmekân hanımın on lirasını ve altın saati ile kordonunu çalmışsın.

— Yalan!

— İnkâr mı ediyorsun?.

— Elbette inkâr ediyorum. On lirayı, altmış altı oynıyayım diye bana verdi.. Kâğıt bu, tali belli olmaz, kaybettim. Kazansaydım, ortak olacaktık. Saatle kordona gelince, şaka ettim. .Aramız gayet iyi idi.. Evlenecektik. Beni ne dereceye kadar seviyor diye bir tecrübe yapmak istedim.. Hem saati ile kordonunu iade ettim.

— Ama parayı arakladın.

— Dedim efendim, altış altı oynıyayım diye vermişti.

— Yüzünü ilk defa görüyordu.. İnsan yüzünü ilk gördüğü adama para verir mi?.

— Evet ama, saatle kordon ertesi günüydü. O işte aşk vardı. Gönül vardı. Parkta ıhlamur ağacının altında randevulaşmıştık.

— Otur bakalım, şahitleri ve davacıyı dinliyelim.

Davacı Feşmekân hanım. Bir apartmanda hizmetçi. Yirmi yedi yaşında evli.

— Söyle bakalım ne diyeceksin?.

— Geçen ayın on sekizinde izinli çıktım. Parka geldim. Büyük ıhlamurun altında oturdum. Hava alıyordum. Yanıma şu adam gelip oturdu. Havadan sudan konuştu ve bir aralık sordu: "Kırk paranız var mı?.,, "Var olacak,, dedim, çatamı açtım. On lriayı gördü. Elini uzatıp aldı. Ben şaştım. "Ayol, dedim, ne yapıyorsun?... Yer parayı..,,

Dedi ki:

"— Şaka yapıyorum. Bu parayı ödünç aldım. Yarın bu saatte gene buraya gel, sana yirmi lira vereyim.,, Hem kalk, aşağıya gazinoya inip birer kahve içelim,, Kalktık, gazinoya gittik.

— Çantandan on lirayı alan adamla beraber, nasıl gazinoya gidersin?.

— Ne bileyim ben, namuslu adam sandım.

— Halinden namuslu bir adama benzemiyor. Neyse anlat..

— Ertesi günü ıhlamurun altına geldim.

Behlül Ratip atıldı:

— Görüyorsunuz ya, randevumuz vardı.

— Parasını almıya gelmiş.

— Ne olursa olsun, randevumuz vardı.

— Devam et hanım.

— Bekledim, bekledim, gelmedi. Ertesi gün gene gelmedi, daha ertesi gün gene gelmedi. Nihayet dördüncü akşam geldi. Yanıma oturdu. Kolunu belime attı.

Behlül Ratip ayağa kalktı:

— Görüyorsunuz ya, aşk meselesi.. Gönül işi..

— Sus, otur.. Devam et hanım.

— Dedim ki: "Uslu dur ve on liramı ver.,, Bu aralık saatimle kordonumu gördü. Kaptı. Ben çektim. Çekiştik. Kordon koptu. Bağırmıya başladım.. Oradan geçen biri yolunu kesti. Bir polis efendi yetişti, yakaladı.. Merkezde saatle kordonu iade etti. Fakat on liranın yüzünü bir daha görmedim,

Yolunu kesen adamla polis efendi bu ifadeyi tasdik ettiler. Maznunun avukatı, müvekkilinin aşk masalını kale almadı. Parasızlıktan bir cahillik ettiği yolunda müdafaada bulundu..

Maznun üç ay hapse mahkûm edildi..

Matbaamıza gelen eserler:

Yeni Türk

Yeni Türk mecmuasının ağustos 25 numaralı nüshası Ali Rıza, Hüseyin Rahmi, Behçet Kemal, Münir Müeyyet, M. Kemal, Hüseyin Namık, Dr. Süheyl, Tahsin Ömer, Ahmet Hamdi, Feridun ve Sadri Etem Beylerin makaleleriyle intişar etmiştir. Her kitapçı ve müvezzide bulunur. Tavsiye olunur.

Askerlik

Fırka Askerlik Dairesinden:

1 — Teşrin - 934 celbinde bir buçuk ve iki senelik hizmete tabi 316; 326 bakayasiyle 327 doğumlulardan geri kalanlar, 328 doğumlu ve bunlarla muameleye tabi olanlar celbedilecektir.

2 — Deniz ve mızıka sınıfına mensup 316; 326 bakayasiyle 327 ve 328 doğumlular.

3 — Yevmi içtimaa 24 - 1inci Teşrin - 934 tür. Bedeli nakdiyenin kabulü 23 - 1 inci Teşrin - 934 akşamına kadardır.

4 — Deniz sınıfına mensup efrat için yevmi içtima 11 - 1 inci Teşrin - 934 tür. Bu sınıfın bedeli nakdisi 10 - 1 inci Teşrin - 934 akşamına kadar kabul edilir.

5 — Yukarıda gösterilen tarihlerde şubelerine müracaat etmiyenler hakkında Askerlik mükellefiyeti kanununun ceza maddesi ahkâmının tatbik edileceği ilân olunur.

Dil bayramı

(Baş tarafı 3 üncü sayıfada)

23 — Okan: Azamet sahibi, azimüşşan manasına mabut adıdır ki buradan Okyanus sözü alınmıştır. Bahri muhiti atlasî.

24 — Batı: Garp.

25 — Yalçın: Cilâlı

26 — Yaratık: Mahlûk.

27 — Elciltmek: Ehlileştirmek.

28 — İs: Sahip, malik.

29 — Tarım: Istılah, tabir.

30 — Deyim: İfade.

31 — Soy: Kavim.

32 — Soysal: Medenî, içtimaî.

33 — Kez: Kerre, defa.

34 — Diltüre: Dil prensibi.

35 — Kurum: Cemiyet, teşekkül.

36 — İrdek: Matlep, irdemek: talep etmek.

37 — Yön: Veçhe, cephe.

38 — Onarmak: Islah etmek.

39 — Kıtında: Yanında, huzurunda.

40 — Seçkin: Mümtaz, güzide.

41 — Kural: Kaide.

42 — Gereklinesneler: malzeme.

43 — Diriklik: Ciyadet.

44 — Eriklik: Kemal.

45 — Özdek: Asıl (madde).

46 — Ezim: Mecburiyet.

47 — Bun: İhtiyaç, zaruret (Bunalmak bundan gelir).

48 — Unur: Şeref.

49 — Yükün: Vazife (yüklenilen şey).

50 — Emek: Gayret.

51 — Cumur: Topluluk, cümle.

52 — İrdem: İstek, irade (gene irdemekten).

53 — Nedenlü: Ne kadar.

54 — Asığlı: Faydalı.

55 — Kamumuz: Hepimiz.

56 — Uza: Müddet, zaman (Uzamak: İmtidat etmek).

57 — Genel: Umumî.

58 — Özek: Merkez.

59 — İnanç: İman.

60 — Bayık: Katî, muhakkak.

Diğer taraftan Halkevinde yapılacak Merasim programı da tamamlanmıştır. Program aynen şudur:

Dil Bayramı, Halkevi Cağaloğlu merkez salonunda saat 16 da aşağıdaki sıra ile kutlulanacaktır:

1 — Halkevi reisinin açma sözü.

2 — İstiklâl ve Kurultay marşları.

3 — Refik Ahmet Beyefendi tarafından "Dil hakkında konferans,,

4 — Eski lisanla yeni lisanın mukayesesi için:

A) Eski ve yeni iki şiir.

B) Eski ve yeni iki nesir.

5 — Güzde sanatkârlarımız tarafından konser.

6 — Bu kutlulama merasimi radyo ile neşredilecektir.

7 — Bu kutlulamaya iştirak için davet'ye yoktur.

Arsen Lüpen'in Sergüzeştleri

Kanlı İntikam!

Arsen Lüpen, oğlunun düşmanı mı?

Yazan: Maurice Leblanc

—35—

— Evet. Simon Loryanın babası olan bu adam sizi daimî surette takip ediyordu. Pariste ne yaptığınızı tahkik ediyor ve adreslerinizi araştırıyordu. Bundan başka, dostlarımdan biri vasıtasile sizi bana takdim ve tavsiye eden de o olmuştur.

Felisiyenin yüzünden hayret akıyordu. Raul onu adeta göz hapsine almıştı. Yüzümün en küçük işmizarlarını tetkik ediyor, en küçük bir samimiyet veyahut hiç olmazsa duygularını gizlemek gayreti görmek istiyordu.

Felisiyen dedi ki:

— Bu hareket tarziyle istihdaf ettiği maksat neydi?

— Bilmiyorum. Bartelemi'nin sizi benim yanıma göndermesinde bazı maksatları olduğu ve oğlu Simonun, aleyhimde tertip edilmiş bulunan bazı projelerin tatbiki hususunda kendisine yardım etmenizi temin maksadiyle buraya geldiği muhakkaktır. Fakat maksatları neydi? Kurdukları proje neden ibaretti? İşte bunları meydana çıkarmağa muvaffak olamadım. Simon size bunlardan bahetti mi?

— Hayır. Bütün bu dalâvera lardan bir şey anlıyamadığıma emin olunuz.

— Bu takdirde yegâne gayeniz köşkte işlemekten ibaret bulunuyordu demektir.

— Bundan başka nasıl bir emelim olabilirdi?

Felisiyenin sözleri doğruydu. Bunun için Raul büyük bir sevinç duyuyordu. Bartelemi ile oğlunun tezvirlerinden haberi olmadığı, olsa bile bir menfaat arkasından koşmadığı muhakkaktı.

— Diğer bir nokta var Felisiyen. Tomas vaka gecesi kayıkla gezen kendisi olduğunu itiraf ediyor. Bu itiraf sizi mütehayyir etmedi mi?

— O gece kayıkla gezen ben olmadığımdan bu itiraf ne diye beni mütehayyir edebilir? Kayık gezintisi olduğu saatte ben uyuyordum.

Bu sözlerin söyleniş tarzı samimî değildi. Felisiyen söylerken yere bakıyor, nazarları, Raulün nazarlarına rasgelince mukavemet edemeyip sıyrılıyordu. Gencin yüzü kızarmağa başlamıştı.

Raul kendi kendine:

— Yalan söylüyor, dedi, bu mevzuda yalan söyliyen her mevzuda yalan söylüyor demektir.

Raul şiddetli adımlarla odada dolaşmağa başladı. Felisiyenin dalâveracılığı pek açıktı. Raul bu gencin bir yalancı ve müzevirden başka bir şey olmadığı kanaatini hasıl ediyordu ve hiddetini yenmiye muvaffak olamadığında kapıya doğru yürüdü. Bu anda Felisiyen önüne çıkarak:

— Sözlerime inanmıyor musunuz? dedi. İtiraz etmeyiniz, inanmadığınız muhakkaktır. Ben sizin nazarınızda hâlâ kül rengi bez torbayı çalmak için gelmiş ve arkadaşı Simonu öldürmüş bir adamım.. İyi hareket tarzı benim buradan uzaklaşmamdır.

Raul hırçın bir sesle:

— Hayır, dedi, bilâkis, müspet olsun, menfi olsun, aramızda red ve inkârı kabil olmıyacak bir hakikat doğuşuna kadar kalmanızı istiyorum.

— Bu hakikat, tahkikat hâkiminin iddiasında bulunmaktadır.

— M. Ruselenin verdiği kararın hiç bir manası yoktur. Bu karar, benim bulup para mukabilinde ortaya attığım Tomasın yalan itiraflarına dayanmaktadır. Fakat meselenin başlangıcındanberi oynadığınız rol tam manasiyle karanlık içinde kalıyor. Henüz bir an evvel sizde, insanın ruh ve maneviyatını aydınlatan akislerden birini görür gibi olmuştum. Siz en ciddî ve en ateşli hareketlerinizi gizliyorsunuz. Meselâ İntihara kalkışmanızı nasıl tefsir edebiliriz?. Buraya bana veda etmek ve benimle anlaşmak için geldiniz değil mi? Halbuki sizi elnizde revelver olduğu halde ve adeta can çekişir bir halde buldum. Bunları icap ettiren sebepler nedir?

Felisiyen cevap vermedi ve bu hal Raulü kudurtur gibi oldu:

— Hep susuyorsunuz! Yahut tahkikat hâkimine olduğu gibi dolâmbaçlı cevaplar veriyorsunuz. Fakat sorduklarıma cevap versenize?... Bizi birbirimizden ayıran yalnız sukûtunuz ve bana karşı gösterdiğiniz itimatsızlıktır. Fakat size karşı itimat hisleri edinmemi istiyorsanız bunlardan vazgeçiniz. Düşünüyorum, taşınıyorum ve sizi haklı haksız itham etmekten başka çare bulamıyorum. Yoksa, istediğiniz bu mudur?

Raul delikanlının omuzlarını yakalıyarak bağırdı:

(Devamı var)

Sultanahmet sulh mahkemesi birinci hukuk hakimliğinden:

Dilber hanım tarafından Veznecilerde Balaban mahallesinde Acem oğlu sokağında 27 numaralı kaymakam Şükrü Beyin hanesinde mukim İbrahim Etem Beyle Gülsüm hanım ve Üsküdarda Altunizade mahallesinde küçük Çamlıca caddesinde 53 numaralı Nafiz Paşa köşkünde mukim Ali Faik Bey aleyhlerine ikame ettiği izalei şuyuu davası üzerine bunlardan İbrahim Ethem ve Gülsüm hanıma ilânen muameleli gıyap kararı tebliğ edildiği halde mahkemeye gelmedikleri ve Ali Faik Beye dahi ilânen tebliğat icra olunduğu halde kezalik gelmediği ve bu kere ehli vukuf tarafından verilen raporun okunduğundan ve mahkemenin hüküm derecesine geldiğinden bahsile muameleyi gıyap kararının tebliğine ve muhakemenin de 24/10/934 saat 10,30 talikine karar verilmekle yevmi mezkûrda mahkemeye gelmediği ve beş gün zarfında itiraz etmediği ve bir vekil göndermediği takdirde hakkında gıyaben muameleı kanuniye ifa olunacağını mübeyyin işbu muameleli gıyap kararı ilânen tebliğ olunur. (2391)

Parlâmentolar birliği bugün saat 15,5 ta konferansı açılıyor

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

Dün, Yıldız konferans sarayında, beynelmilel parlamentolar birliği komisyon içtimaları vardı. Murahhaslar, kendilerine tahsis edilen ve üzerinde "Parlamentolar konferansı,, otomobil ve otobüslerle yıldız binasına gitmişlerdir. Sabahleyin hukukî komisyon toplanmıştır.

Hukukî komisyonun müzakere mevzuunun neden ibaret olduğunu, bu sene gayet mühim bir mesele ortaya koymuş olan Mısır murahhas heyetinin reisinden dinliyelim:

Mısır murahhas heyeti, bu sene, parlamentolar hukuku konferansında "Mısırda kapitülasyonların lâğvi,, meselesi müzakere edilmesini teklif etmişti.

Bu teklife, Türkiye ve İran devletleri murahhasları hararetle taraftar görünmüşlerdir.

Mısır murahhas heyeti reisi Rifat Paşa dün bu hususta demiştir ki:

"— Memleketimizde kapitülâsyonların lâğvi hakkında evvelce, beynelmilel parlamentolar birliğine bir muhtıra vermiştik. Hükûmetimizin noktai nazarını taşıyan bu muhtıra, bütün azaya dağıtılmış, bir senedenberi hukukî komisyonun esaslı bir tetkik mevzuu olmuştu. Bugün ilk defa olarak müzakere edildi. Murahhas heyetimiz azasından Kahire mebusu Hasan Hüsnü Bey, uzunca bir nutukla, tezimizi müdafaa etti.

— İngiliz murahhasları ne dediler?

—İngiliz murahhasları meselenin esasına temas etmiyerek, Mısırla İngiltere arasında zaten dört madde üzerinde bir müzakere mevcut olduğunu ve kapitülasyonların lâğvi de bunlardan birini teşkil ettiğini ve eğer bu mesele hakkında burada bir karar verilirse, iki hükûmet arasında cereyan eden müzakereler üzerinde tesir icra edeceğini söylediler. Bunun üzerine mürahhasımız Hasan Hüsnü Bey, tekrar ayağa kalkarak, Mısırla cereyan eden müzakerelerin yalnız İngiliz tebaasını alâkadar ettiğini, halbuki kapitülasyonların lâğvi meselesinde 12 devletin alâkadar olduğunu ileri sürerek müzakereye devam edilmesini ısrarla istedi. Neticede, komisyon bu meselenin etraflı bir surette tetkikine karar verdi...,,

Mısırda kapitülâsyonların lâğvi meselesine dair, Türk murahhasları Nazım ve Halil Beyler, hararetle ve çok samimî surette fikirlerini söylemişlerdir.

İran murahhası Mirza İsa Han Lehvani de, dünkü beyanatında yazdığımız veçhile zaten yedi sene evvel hususî bir muahede ile vaz geçtikleri kendi kapitülâsyon hukukundan bahsile, kapitülasyonların Mısırda lâğvi hususunu hararetle terviç etmiştir.

Dün, Yıldız konferans binasında, öğleden sonra toplanan, silâhları azaltma ve emniyet komisyonuna Türk murahhası olarak, parlamentolar birliği Türk grubu umumî kâtibi Zeki Mesut Bey iştirak etmiştir.

Zeki Mesut Bey, toplantı hakkında demiştir ki:

"— Öğleden sonraki komisyon Fransız murahhaslarından M. Mariyo Rustanın riyaseti altında toplandı. Bu komisyonun raportörü Roma murahhasların sız murahhaslarından M. Peren milletler cemiyeti içtimalarına Romanya murahhası olarak iştirak ettiği için, ancak yarın (bugün) gelmesi beklenmektedir. Muvakkat raportör olarak Fransız murahhaslarından M. Beren seçildi. Sonra komisyonun ruznamesinde mevcut olan meselelerin müzakeresine geçildi. Fakat müzakre bitirilmedi. Çünkü asıl raportör olan M. Pellanın gelmesi beklenmektedir. Komisyonun salı sabahı saat dokuzda tekrar toplanmasına karar verildi.,,

İsveç meclisi mebusanı azasından M. Bergmen, konferansta bahse mevzu olacak meseleleri ve bunlar hakkında İsveç noktai nazarını muharririmize şöyle anlatmıştır:

"— Konferansta, bilhassa silâhları azaltma, parlamentolar ve işsizlik meselesi ile uğraşacağız.. Bugün bunlar, beynelmilel en mühim meselelerdir. Biz, silâhların tabiatiyle azaltılmasını istiyoruz. Galip devletler, silâhlarını azaltmalıdırlar. Bu devletlerin, şimdiye kadar silâhsızlanma işinde pek az gayreti görülmüştür. yapılan şey kâfi değildir. Mağlûp devletlerin, silâhların daha fazla azaltılmasını istemekte hakları vardır. Bu işte mümkün mertebe süratle hareket edilmelidir. Biz, bitaraf bir devlet olduğumuz için, şu veya bu, silâhları azaltmaldır, terk etmelidir, diyemeyiz. Fakat bana öyle geliyor ki, hiç bir memleket bundan sonra silâhları arttırmamalıdır.

'.Parlamento rejimi de ıslah edilmelidir. İlgasına taraftar değiliz. Yapılacak ıslahat, tabiî memlekete göre değişir. İsveçin parlamento usulü şudur: Ayan ve mebusan meclisleri vardır. Ayan azası, vilâyet mümessilleri tarafından seçilir. Mebuslardan daha yaşlıdırlar. Ayan azasının en aşağı 35 yaşında olması lâzımdır. Mebuslar 25 yaşında olabilir. Mebuslar 4, ayan8 sene için intihap edilir.

Kanunların tanziminde ihtisasa dikkat etmelidir...,,

Muharririmiz, bundan sonra, Danimarka maarif nazırı ile görüşmüştür.

M. Stovnik'in başvekilliği altında beş buçuk senedir maarif nazırlığı eden M. Borgbjerg, Danimarka meclisi mebusanından bahsederek şunları söylemiştir:

"— Mebusların sayısı 149 dur. Bunların 62 si sosyal demokrat, 14 dü radikal, 36 sı köylü fırkası, diğerleri muhafazakâr ve komünisttir. Fakat memleketimizde komünist meselesi yoktur. İktısadî vaziyetimiz, bugünkü tahditdat dolayısiyle müteessir olmamıştır diyemem. Ziraatimiz, tamamen sanayileştirilmiş ve büyük kooperatifler vücude getirilmiştir. Elli senedir, ziraatimiz bir ihracat sanayii halini almıştır. Üç buçuk milyon halkımız vardır. Fakat ticaretimiz, bilhassa ihracatımızdan senede 180 milyon Danimarka kronu alabiliyoruz. İki sene evvel 200 bin işsizimiz vardı. Şimdi yetmiş bine kadar indirebildik. İşsizlere hükûmet para veriyor. Bununla geçiniyorlar.

"İstanbula ilk defa olarak geliyorum. Fakat uzaktan memleketlerin inkılâplarını büyük alâka ile takip ediyoruz. Türkiye hakikaten asrî bir memleket olmuştur. Burada çalışan Danimarkalı mühendisler, memleketlerine döndükleri zaman, Türkiyeden daima büyük bir takdirle bahsetmektedirler.

"Konferansta bizi, hususî surette alâkadar edecek bir mesele yok... Emniyet, silâhsızlanma ve beynelmilel içtimaî meselelerle bittabiî yakından alâkadarız.,,

Konferansa iştirak edecek olan ecnebi devlet murahhasları, düne kadar deniz ve kara yoliyle mütemadiyen gelmekteydi. Dün gelen murahhaslar arasında Belçika, Romanya, Danimarka, Amerika murahhasları ve İngiltere murahhaslarından bir kaçı vardı.

Dün Tokatlıyana gelen murahhaslar:

İtalya: M. Astroldi.

Fransa: M. Peren.

Bristol oteline:

Belçika: M. Lebruyn, M. Pöti, M. Veyls, M. Montet.

Dün Perapalas oteline gelen murahhaslar:

Amerika: M. Cozef Robinson, M. Tom Konelli, M. Tomas Koçran, M. Vilyam Oliver, M. Drin Kol.

İsviçre: M. Hikson.

İngiltere: M. Basson, M. Hendir.

İsveç: M. Leskoç.

Romanya: M. Mit Saveno.

Danimarka: M. Brozen.

Dün Romanya ve Köyt vapurlariyle İspanya murahhasları ve Romanya murahhaslarndan bir diğer kısmı gelmişlerdir.

Bugün bütün devletlerin murahhas heyetleri öğleye kadar şehrimize gelmiş olacaklardır.

VAKIT

Gündelik, Siyasi Gazete

İstanbul Ankara caddesi, (VAKIT) yurdu

TELEFON NUMARALARI:

Yazı işleri telefonu: 24379

İdare telefonu : 24370

Telgraf adresi: İstanbul — (VAKIT)

Posta kutusu No. 46

ABONE BEDELLERİ:

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 "	1450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

İLAN ÜCRETLERİ:

Ticarî ilânların ilân sayıfalarında santimi 30 kuruştan başlar. İlk sayıfada 250 kuruşa kadar çıkar.

Büyük, fazla, devamlı ilân verenlere ait ayrı tenzilât vardır .

Resimli ilânların bir satırı 10 kuruştur.

KÜÇÜK İLANLAR:

Bir defası 30, iki defası 50, üç defası 65, dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası meccanendir. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir

DİŞ DOKTORU

Übeyt Sait

Fatih Karagümrük Tramvay durağı No. 4

Geçen dört yılda

Istanbulda sağlık işleri için neler yapıldı?

C. H. F. Kongrelerinde söylenilen dileklerden tahakkuk edenler

Cümhuriyet Halk Fırkasının İstanbul umumî meclis intihabatı için tespit ettiği namzetlerin isimleri ilân olundu. Fırka namzetleri halkın intihabına arzedilirken yine Cümhuriyet Halk Fırkası namzetlerinden teşekkül eden eski umumî meclisin yaptığı işlere bir göz atmak faydasızdeğildir.

İstanbul Cümhuriyet Halk Fırkası Ocak, Nahiye, Kaza ve Vilâyet kongirelerinde ortaya konulan dileklerin umumî mecliste Fırka namzeti olarak meclise girmiş olan meclis azasının ve Belediye idaresinin müşterek çalışmasile tahakkuk ettirilmiş olanlar ehemmiyeli bir yekün tutuyor. Geçen dört yıl içinde yapılan işlerden sıhhat işlerine ait olanları şöylece hülâsa edebiliriz:

Çocuk bakımı evleri

Cümhuriyet Halk Fırkası, proğramının 6 ıncı kısmında "Amele mıntakalarında kadın işçilerin çalıştıkları esnada çocuklarına bakacak müesseseler yaptırılmasına ve bunların arttırılmasına devam olunacaktır" prensipi vardır. Bu uğurda dört yıl içinde vilâyetimizde yapılan işleri kısaca yazıyoruz.

(Edirnekapı), (Üsküdar) ve (Beşiktaş ta birer süt mektep çocuğu bakım evleri açılmıştır. (Edirnekapı) da ayrıca işçi kadınların çalıştıkları sırada 6yaşına kadarki çocuklarına gündüz bakmak ve yedirmek için bir çocuk bakım evi açılmıştır. (Üsküdar) da, böylece bir çocuk bakım evi açılması önümüzdeki çalışma yılının programına girmiştir.

Salgın hastalıklara karşı

Cümhuriyet Halk fırkası programının 6 ıncı kısmının 6 ıncı fıkrasında "Sıtma, verem, frengi, trahom ve sair bulaşıcı hastalıklarla mücadele tedbirlerini genişletmeğe devam edeceğiz" prensipini koymuştur.

Bu prensip üzerinde vilâyetimiz dahilinde 4 yılda Verem Dispanseri ne bir (Rontken cihazı) alınmış ve bu yenilenmiştir .(Yalova kazasında Sıhhiye ve Muaveneti içtimaiyece bir Dispanser kurulmuştur. (Kartal) kazasında belediyece bir Dispanser açılmıştır.

Heybeliadadaki Verem Sanatoryomunda İstanbulun fakir hastalarının da meccanen yatması için her sene bütçeye mühim miktarda tahsisat koydurmuştur.

Veremle Mücadele Cemiyetinin Erenköyündeki Sanatoryomu için de her sene fakir hastalar için tahsisat koydurulmuştur.

Büyükada ve Burgazadasındaki hususî Sanatoryomlarda yatak kiralıya rak hem bunların kuvvetlenmesine yardım edilmiş hem de fakir hastalar tedavi olunmuştur.

(Bakırköy), (Çatalca), (Silivri), (Şile), (Beykoz), (Kartal), (Sayıyer), ve (Üsküdar) kazaları dahilindeki sıtmalılara dağıtılmak üzere 4 yıl içinde 200 kilo kinin dağıtmıştır.

(Bakırköy), (Sarıyer) ve (Beykoz) kazalarında sivrisinek yatağı olan durğun su, bataklık ve sazlıklara dökülmek üzere (Mazot ve Asitfinik) dağıtılmış, bu suretle bu mıntakalarda sivrisineğin yaptığı zararlar hemen hemen yok denecek kadar azaltılmıştır.

Vilâyetimizin sınırı içindeki kaza, nahiye ve köylerdeki fakir ve yardıma muhtaç (frengili) lerin tedavisi için 600 seri (Neosalversan) ve 230 şişe (Bijamajenol) satın alınmış, Dispanser hekimleri ile fakir hastaların tedavileri temin edilmiştir.

Sıhhat murakabe merkezleri

Bulaşıcı içtimaî hastalıklara karşı korunma yollarını halka öğretmek için bir (Sıhhî Mürakabe merkezi) açılmıştır. Bu merkez bu sene (Edirnekapı Bakımevi) ne taşınmış, onunla birleştirilmiş ve (Sıhhat merkezi) adını almıştır.

Sıhhati koruma lâboratuarı

Sıhhat Vekâletine ait Bakteriyoloji müessesesi Ankaraya taşınınca, şehrin ihtiyacını karşılıyacak böyle bir müesseseye tekrar sahip olmak zarureti hasıl olmuştur. Bunun üzerine bir (Sıhhat koruma lâboratuarı) kurulmuştur.

Acele ve tehlikeli vaziyetlerde muhtaçlara en kısa zamanda yardım etmek üzere bir Sıhhî Can kurtaran heyeti teşkil edilmiş, iki Cankurtaran otomobili ile techiz edilmiştir.

Beşiktaş belediye dairesinde bir Sıhhiye heyeti teşkil edilmiştir.

Şehir hastaneleri

Üsküdarda, Zeynepkâmil hastahanesi 40 yataklı olarak açılmıştır. Bu hastahaneye (Rontken cihazı) da konulmuştur.

Beyoğlu hastahanesi genişletilmiş, 40 yatağı 80 yatağa çıkarılmış, bir (Rontgen cihazı) ile de techiz edilmiştir.

Cerrahpaşa hastahanesi, yeni bir pavyon ilâvesiyle büyütülmüş, bir (Rentgen cihazı) ilâve edilerek iyi bir hale getirilmiştir. Daha bir pavyon ilâvesi karar altına alınmıştır.

Frengi hastalıkları teşkilâtı genişletilmiştir.

Sıhhati koruma mütehassıslığı ve Sıhhiye müfettişlikleri teşkil edilmiştir.

Her biri ilerde bir hırsız ve katil olmağa namzet kimsesiz ve korunmaya muhtaç çocuklar için bir (Çocuk Kurtarma Yurdu) açılmıştır.

Akdeniz misakı

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

müsbet bir neticeye varırsa bahtiyar olacağız. Böyle bir misakı gerek biz gerek Balkan misakının diğer devletleri tamamiyle tasvip etmekteyiz.,,

Yunan hariciye nazırı Bulgar hariciye nazıriyle yaptığı konuşmalardan da bahsetmiş ve demiştir ki:

"Bizdeki samimî temayüllerin Bulgaristanda da aynen mevcut olduğunu M. Batoloftan duymakla bahtiyar oldum. Öyle ümit ediyorum ki Bulgar meslektaşımla olan şahsî temasım neticesiz kalmıyacak ve kısa bir zamanda muallâkta bulunan meselelerin halli yoluna girebileceğiz. Rodop ormanları ihtilâfının halli bu hususat iyi bir alâmettir.,,

Davit Ef. teslim oldu

Bir müddet evvel Çengelköyünde bir evin tenekelerini tamir etmek üzere gitmiş iken yangın çıkmasına sebebiyet vererek çırağının ölümünü intaç eden Davit Efendi on beş gündür bulunamıyordu. Davit Efendi dün kendisi teslim olmuştur.

ZAYİ

Ürgüp Ortahisar ilk mektebinden aldığım şahadetnamemi kayp ettim. Yenisini çıkartacağımdan eskisinin hükmü yaktur.

No. 3 Mustafa

Şehir Meclisinde H. lar

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

neler birliği gibi hayır ve şefkat müesseselerinde hizmet etmiştir.

Safiye Hüseyin Hanım, memleketimizde hasta bakıcılığın onurlu, hatırlı bir meslek olarak teessüs etmesi için çalışmış, hocalık etmiş, Hilâliahmer işleriyle meşgul olmuş, fırka teşkilâtında hizmeti geçmiş münevver ve kıymetli bir Türk hanımıdır.

Kadın birliği reisi Lâtife Bekir Hanım da içtimaî faaliyeti ile tanınmış, İstanbul umumî meclisi azası olarak hizmeti görülmüş değerli hanımlarımızdandır.

Bu hanımların hepsi ecnebi dili bilirler. Listede isimleri olan öteki dört hanım, umumî meclise yeniden gireceklerdir. Bunlardan Resmiye Hanım İstanbul mebusu Doktor Hakkı Şinasi Paşanın refikasıdır. Makbule Hanım, Sıvas valisi merhum Hasan Paşanın kızıdır, göz doktoru Esat Paşanın zevcesidir. Kadınları esirgeme derneği azasıdır. Hakkiye Hanım, merhum Şakir Paşanın kızı, sabık kolordu kumandanlarından Emin Paşanın refikasıdır. Celile Hanım merhum müşir Fuat Paşanın kızıdır, Beyoğlu hastahanesi baş hekimi orepatör Fikret Beyin zevcesidir. Paris biçki ve dikiş akademisinden mezundur, esrgeme derneği azasıdır. Bu dört hanımefendi de muhitlerinde umumî saygı kazanmış, hayır ve şefkat işlerinde, içtimaî faaliyetlerde iyi hizmetleriyle tanınmış kadınlarımızdandır.

Umumî meclise namzet gösterilen bu sekiz hanımı da halkımızın istekle intihap edeceğini umuyoruz.

Namzetler arasında görülen yeni isimler hakkında okuyucularımıza gene malûmat vereceğiz. İstanbul şehir meclisinin biten ilk devresinde aza olup da yeniden namzetliği konulmıyan zevatın isimlerini de aşağıya yazıyoruz:

Doktor Hikmet Furtunî zade Murat, Cevdet Kerim, Nazmi Nuri, Etem İzzet, Talât, Kemal Salih, Sadi, Methi, Nurettin Münşi, Avukat İsmail, Mitat Cemal, Hilmi, fabrikatör Reşit Beylerle Rana Sani Yaver, Ayşe Remzi hanımlar.

Devlet Demir yolları ilânları

Zeytin, ay çiçeği, pancar, susam, pamuk çigidi ve diğer yağlı hububat küspelerine ve pamuk çigidine asgarî on ton hamule olmak veya bu sıklet üzerinden ücrete tabi tutulmak şartlariyle 1/10/934 tarihinden itibaren İ baremine tabi tutulmak suretiyle mühim tenzilât yapılmıştır. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. (6039)

1 — Kaldırım inşaatında kullanılan parke taşları, 1/10/934 tarihinden itibaren taş, toprak, kum ve saire nakliyatına mahsus D. D./46 numaralı tarifeye ithal edilmiştir.

2 — D. D./46 numaralı tarife, yalnız tam hamuleli vagonla yapılacak nakliyata tatbik edilir. (6040)

1578 adet Lokomotif ve vagon bandajının kapalı zarfla münakasası 31/10/934 Çarşamba günü saat 16 da Anka idare binasında yapılacaktır. Fazla tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde beşer liraya satılan şartnamelerde vardır. (5750)

Gidiş - dönüşe mahsus olup Eylûl 1934 nihayetinde mer'iyet müddeti bitecek olan fevkalâde tenzilâtlı yolcu tarifesi Birinci kânun 934 sonuna kadar aynı şartlarla temdit edilmiştir. (5912)

Haydarpaşa — Ankara hattı 194,868 kilometresinde ve Sakarya nehri üzerinde bulunan Osmaneli köprüsünün yeniden inşası ve eskisinin sökülmesi münakasası 31 birinci teşrin 934 çarşamba günü saat 15.30 da Ankarada İdare Merkezinde yapılacaktır. Tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde 25 şer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (5708)

3 adet musaaf tesirli İngiliz makinesile 2 adet basit sol makasın münakasası 31 birinci teşrin 934 çarşamba günü saat 15 te Ankarada İdare Merkezinde yapılacaktır. Tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde onar liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (5709)

Istanbul Belediyesi ilânları

Teminat 7,5 lira: Fındıklıda turşucu sokağında 1 - 3 No.lu hane enkazı.

„ 19 „ : Fındıklıda dere içi sokağında 52 - 54 - 56 No.lu hane enkazı.

Yukarıda yazılı mahallerin enkazı satılmak üzere açık müzayedeye konulmuştur. Talip olanlar şeraiti anlamak üzere her gün, müzayedeye girmek için de hizalarında yazılı teminat akçesi makbuzu ile 15/10/934 Pazartesi günü saat 14 de kadar Beyoğlu Kaymakamlığı Belediye Şubesi Encümenine müracaatları. (6042)

Istanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Muhterik Çırağan Sarayı Rıhtımı üzerindeki denizden çıkarılan ve hurda bir hale geldikleri anlaşılan dokuz demir, altı şamandıra ve bir parça zincirin beher tonu altı lira muhammen bedel üzerinden açık arttırma usulile satılacaktır. Isteklilerin 14/10/934 pazar günü saat on dörtte 18 liradan ibaret pey akçelerile müracaatları. "M.„ (6037)

Istanbul Gümrükleri Baş Müdürlüğünden:

Gümrüklerce doğrudan doğruya köntenjan tahsisatı tetkik müdürlüğünden celbedilenler ve birde menşei Japon olanlar müstesna ve hariç olmak üzere tescil edilip kontenjan tahsisatı bulunmadığından dolayı esbabı yedinde kalmış olan bilcümle beyannamelerin "tarihi ne olursa olsun„ 25/9/934 Salı günü akşamına kadar Baş müdürlük kontanjan bürosuna teslimi kendi menfeatleri iktizasından bulunduğu ilân olunur (6036)

TAKVİM

	Pazartesi 24 Eylül 15 C. Ahir	SALI 25 Eylül 19 C. Ahir
Gün doğuşu	5.49	5.50
Gün batısı	18.06	18.01
Sabah namazı	4.53	4.54
Öğle namazı	12.06	12.06
İkindi namazı	15.30	15.29
Akşam namazı	18.06	18.01
Yatsı namazı	19.36	19.35
İmsak	4.10	4.11
Yılın geçen günleri	260	261
Yılın kalan günleri	105	104

RADYO

Bugün

ISTANBUL,

18.30: Fransızca ders. 19: Türk musiki neşriyatı. (Ekrem, Ruşen, Cevdet, kemani Cevdet, Şeref, İbrahim, beyler ve Vecihe, Belma hanımlar.) 21.20: Ajans ve borsa haberleri. 21.30: Bedriye Rasim hanımın iştirakile caz ve tango orkestrası.

823 Khz. BÜKREŞ, 364 m.

13-15 Gündüz neşriyatı. 18: Hafif musiki. 19: Haberler. 19.15: Radyo orkestrası. 20: Üniversite. 20.15: Plâk. 20.45: Konferans. 21: Oda musikisi. 21.30: Musahabe. 21.45: Taganni. 22.15: Kahvehane musikisi. 23: Haberler. 23.30: Kahvehaneden naklin devamı.

223 Khz. VARŞOVA, 1345 m.

18: Oda musikisi. — Muhtelif bahisler. 18,35: Taganni ve piyano. 18.50: Musahabe. 19.15: Hafif musiki. — Plâk. 19.45: Askeri neşriyat. — Haberler. 21.45: Viyanadan naklen 10 uncu yıl dönümünü münasebetile verilecek konser. 23: Konferans. 23.15 Reklâm ve knoser.

841 Khz. BERLİN, 357 m.

19.30: Genç bestekârların eserlerinden 20. 20: Musahabe. 21: Haberler. 21.15: Alplara mahsus şarkılar. 21.45: Güfteleri Schiller tarafından yapılan şarkılar. 22.50: Musiki kabare neşriyatı. 23.20: Haberler. 23.50: Aşk şarkıları.

545 Khz. BUDAPEŞTE, 550 m.

19.15: Piyano konseri. 20: Macar musikisi hakkında konferans. 20.35: Lakatos sigan takımı. 21.35: Musahabe. 22.15: Opera orkestrası. 23.30: Haberler. 24: İtalyanca konferans.

592 Khz. VİYANA, 507 m.

18.30: Plâk. 19.15: Musahabe. 20: Haberler ve saire. 20.20: Karışık neşriyat. 21: Umumi müdür Oskar Czeijanın konferansı. 10 sene Viyana radyosu. 21.15: ?. 22.05: Merasim programı. Osvald Kabastanın idaresinde senfonik konser. 23.05: Cenevreden Milletler Cemiyeti içtimaı hulâsasının nakli. 23.25: Haberler, 23.45: Operet musiki (Holzer idaresinde). 24.45: Köylü musikisi.

Adliye Vekili

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

— Harç pulu bulamamak varit değildir. Üç bin lira borç verebilmek iktidarında olan biri, doksan lira bulmakta güçlük çekmez. Sonra, icranın borçludan parayı tahsil edememesi meselesi de mevzuu baihs değildir. Eğer borçluda borcunu ödiyecek para varsa kanun alır. O kimse muvazaaya saparsa, iki derece ceza görmüş olur. Sonra alacaklı, borçlunun parası olup olmadığını icra dairesinden daha iyi tetkik edebilir. Eğer borçlunun parası var da icraya karşı saklaya bilirse, tahsil ettirmek yolu kendisi için daima açıktır.

— Hapis meselesi beyefendi?

Vekil Bey ona da şu cevabı vermiştir:

— Ben şahsen buna taraftar değilim. Zira, herkes parasını daima sağlam yere bağlamak mecburiyetinde olduğunu bilmelidir. Bugünkü kanun herkesi bu yola sevk etmektedir, ki halkı çok doğru yola sevk ediyor demektir. Halk, parasını sağlam ve hattâ iktısadî bünyemize yarayacak ve kendisi için de kazançlı olacak yollara sarf etmelidir.

Ziraat Vekili gidiyor

Ziraat Vekili Muhlis Bey dün bazı hususî ziyaretler yapmıştır.

Muhlis Bey bugünlerde Ankaraya hareket edecektir.

Dahiliye Vekilimiz

Ankaraya gitmiş olan Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Beyin bir kaç güne kadar şehrimize dönmesi bekleniyor.

YARIN
Dünya Alevlenirse..

Çeviren : A. C. **Yazı Nu. sı : 4**

Japonların vasi mikyasta tertip ettikleri bu taarruz Urga ile Mançurya etrafında temerküz ediyordu. Mançukuo kıtalariyle takviye edilen Mongol ordusunun bir kısmı Gobi çölünün ortasında ve şarkında muntazam Çin çetelerine karşı cenahı himaye ediyordu.

İran Sbirya demiryolu üzerindeki Çita şehri ile Mançukuo hududundaki Mançuriya arasında uzanan harp sahası harbin asıl merkezini teşkil etmekle beraber, Avrupa ve Mongul ırkları arasında başlıyan müthiş savaşın ruhu Urga şehrinde bulunuyordu.

Çünkü Urga sevkülceyş kıymeti haiz olan bir şehirden çok fazla bir ehemmiyeti haizdir. Orası bütün Molgolistanın bir ırk merkeziydi. Orada tedarik olunabilen ne kadar kuvvet varsa onların yardımiyle, istihkâm kıatlariyle, bataryalarla, son muharebelerden hasıl olan tecrübelere istinaden Rus mevzilerinin tahkimine çalışılıyordu. Şehrin cenubunda, Gobi çölünün kenarında ve bu havalinin şarkında ve garbında dağlık arazinin yaylalarında, ovalarda ve steplerde vasi siperler, zeminlikler ve batarya mevzileri hazırlanıyordu. Daha gerilerde Cezil sırtları üstünden Kentay silsilesinin sonlarına kadar Tola ve Kiriben ovalarına kadar takviye için çapraz siperler vücude getiriliyordu. Bu suretle Urga şehri geniş bir nısıf daire şeklinde müdafaa tesisatiyle çevrilmiş oluyordu. Rusların motörleştirilmiş seri fırkaları, yollu tankları ve muhtelif tayyare filoları yerleştirilmişti.

Urga şehri önünde şimdilik Mongolların esas kuvvetleri ve muhtelif Japon kıtaları bulunuyordu.

Her iki taraf zayiatlı kısım muharebeleri, siper manevraları ve şurada burada tertip eden şimşek süratli hücumlarla katî muharebe için hazırlık yapıyordu.

Urga harbi

Urga mıntakasındaki rus kıtaatının kumandanı olan ceneral erkânı harbiye heyeti etrafında toplanmıştı. Başkumandanlık Mongolistanın devlet bankası tarafından yeni inşa edilen büyük binaya yerleşmişti. Bu binanın zırhlı mahzenleri beklenildiği halde anlaşılmıyan sebeplerden dolayı henüz görünmiyen düşman tayyarelerinin hücumlarına karşı iyi bir siper teşkil ediyordu.

Avrupa harp tarihinde büyük şöhret kazanan bir ceneralin ismini taşıyan Rus kumandanının erkânı harp reisi, vaktiyle tesviyecilik etmiş olan gayet zeki bir adamdı. Bu zat pencerenin kenarındaki masanın üzerine serilmiş olan haritaları tetkik ediyordu. Urga etrafında toplanan bütün kuvvetlerin kumandanları erkânı harbiye reisinin başında bekliyorlardı. Bu kumandanların arasında vaktiyle köylü oldukları uzun boylarından anlaşılan kimseler, beyaz Ruslar, Ukranyalılar, güzel endamlı Kafkasyalılar ve Lehliler bulunuyordu.

Kuvvetli adalelere malik olan gababurunlu, cesur bakışlı sarışın bir zabit, Rus tayyare filolarının kumandanı ceneral Bars en ziyade dikkat nazarı celbediyordu. Bars aslen Almandı, fakat onun asıl Alman ismini pek az kimseler biliyorlardı. Madunu onu "Sırtlan„ manasına gelen Bars tesmiye ediyorlardı, bütün ordu da onu böyle tanıyordu.

Başkumandanın verdiği izahata bakılacak olursa düşmanın cenubu garbî istikametinden şehre doğru umumî bir taarruz yapmasını beklemek lâzım geliyordu. Maatteessüf cephenin bu noktasında tecavüzî harekete geçmeğe imkân yoktu, çünkü Rus orduları başkumandanlığı o mıntakada taarruz yapılmasını derpiş etmemişti. Mançuriya önünde devam eden muharebenin henüz tavazzuh etmemesi, Mongolistan cephesinin pek vasi olması ve mükerrcreren istenildiği halde henüz gönderilmiyen tank taşıcı teşkilâtın mevcut olmaması ordular başkumandanlığının böyle bir karar vermesini muvafık gösteriyordu. Rus başkumandanı bu izahatı verdikten sonra nihayetinde demişti ki:

—"Efendiler, biz en öndeki safta bulunuyoruz. Rusya ve bütün Avrupa vazifemizi ifa etmemizi bizden bekliyor. Medeniyet âleminin itimadına lâyık olduğumuzu gösteriniz.„

* * *

Urganın mukaddes dağı olan, ağaçlarının kesilmesi ve içindeki av hayvanlarının avlanması pek büyük bir günah telâkki edilen Bogdo — Olanın yamaçlarındaki ormanlık arazide Rus askerleri tayyarelerin define mahsus olan top bataryalarını yerleştirmek ve setretmek için mütemadiyen çalışıyorlardı. Dörder topdan ibaret olan bu bataryalar henüz açıkta bulunuyordu. Büyük dinleme aletleri, mesafe ölçme aletleri, hazırlık cephanesi ve radyo tesisatını taşiyan arabalar muvakat suretle ağaç dallariyle örtülmüştü. Kullanışlı elektrik testereleriyle koca ağaçlar bir anda devriliyordu. Hava tazyikiyle işliyen delme ve freze makineleriyle kayalık zemin oyuluyordu. Bu makineler, inşaatı tatil edilen Kiyahta - Urga hattından alınarak oraya götürülmüştü.

Askerler bu işleri görürlerken etraflarında dolaşan ve mukaddes ağaçların kesilmesine bir türlü tahammül edemiyerek feryadı koparan, mukaddesata hürmet etmiyenleri tel'in eden Lamalarla arada sırada alay ediyorlardı. Rahipler ellerindeki tesbihleri mütemadiyen çekerek bir şeyler söylüyorlar ve okuyup üflemek sayesinde, yapılan günâhların önüne geçeceklerini zannediyorlardı. Askerler Mongol lisanına vakıf olmadıklarından, o dağda kendileri için mukaddes olmaktan çok uzak bulunduğundan ve bir de yapılacak işlerin bir an evel bitirilmesi şartiyle matlûp olduğundan rahiplerin feryat ve figanından hiç bir fayda hasıl olmuyordu. Askerler bilâkis Lamalarla alay ediyorlar ve onların pis ayaklariyle kayalıklar üzerine çıkarak tepinmelerine kahkaha ile gülmekten kendilerini alamıyorlardı.

(Devamı var)

Vapurculuk
Türk Anonim Şirketi
İstanbul Acentalığı
Liman han, Telefon: 22925

Mudanya Yolu
Cuma Armutlu tenezzüh seferleri

Cumartesi gününden maada her gün Mudanya yoluna Tophane rıhtımından bir vapur kalkar. Cuma Armutlu tenezzüh seferlerini yapan vapur İstanbuldan saat 8,30 da, diğer postalar 9,30 da kalkarlar. Tenezzüh postası ayni gün Armutludan 16,30 da döner.

İstanbul dördüncü icra memurluğundan:

Tamamına üç bin üç yüz yedi lira kıymet takdir edilen İstanbulda Kırkçeşme sekânbaşı İbrahim Ağa mahallesinin Külhan sokağında eski 3 mükerrer yeni 3 numarada bahçesinde tonuz mahzeni bulunan yangın duvarlı zemin katı kârgir yeni hanenin tamamı açık arttırmağa konulmuş olup 10—10—934 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 24—10—934 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar İstanbul dördüncü icra dairesinde satılacaktır. Arttırmıya iştirak için yüzde 7,5 teminat akçesi alınır. Müterakim vergi, belediye vakıf taaresi müşteriye aittir. Arttırmıya muhammen kıymetin yüzde 75 ini bulduğu halde ihalesi yapılacaktır. Aksi halde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdit edilerek 8—11—934 tarihine müsadif perşembe günü ayni saatte en son arttırana ihalesi yapılacaktır. 2004 numaralı icra kanununun 126 ıncı maddesine tevfikan ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin dahi gayri menkul üzerindeki haklarını ve hususiyle faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müsbiteleriyle yirmi gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadarların işbu maddei kanuniye ahkâmına göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 934/326 dosya ile memuriyetimize müracaatları ilân olunur. (2395)

Sultanahmet üçüncü sulh hukuk mahkemesinden:

Rıza Efendinin Süleymaniyede Hoca Hamza mahallesinde Fetvahane yokuşunda Nazır İzzet bey sokağında 5 numaralı hanede mukim Şerife ve Fatma Zehra Hanımlar aleyhine İstanbulda Kâtip Şemsettin mahallesinde Harem sokağında eski 4 ve yeni 2 numaralı bir ahır ve arabalığın kuyuunun izalesi hakkında açtığı 934 — 429 numaralı ve 9 — 9 — 934 tarihli ilâm üzerine mumaileyhimanın ikametgâhlarına gönderilen baş kâtip ihbarnamesinde mahalli mezkûrdan çıktıkları ve halen ikametgâhları meçhul olduğu anlaşılmış ve ilânen tebliğat icrasına karar verilmiş olduğundan baş kâtip ihbarnamesi makamına kaim olmak üzere 15 gün müddetle ilânen tebliğ olunur.

(258)

Adapazarı Türk Ticaret Bankası Anonim Şirketi Hissedarlarına

Hissedarlar Umumî heyeti 25 Teşrinievvel 934 tarihine müsadif Perşembe günü saat on dörtte Adapazarında Banka merkezinde toplanmağa çağırılmıştır. Bu toplantıya bir hisse sahibi de gelebilir ve gelmiyenler vekil tayin eder. Toplantıda kararlaştırılacak hususlar aşağıda yazılıdır. Hissedarların içtimadan on beş gün evveline kadar Bankanın Merkez veya şubelerine müracaatla dubuliye varakası almaları rica olunur.

Müzakere Ruznamesi

1 — Şirketin vaziyeti ve sermayenin arttırılması bakkında idare meclisinin ve Murakabe heyetinin raporlarının okunması.

2 — Yeni idare meclisi azalarının memuriyetlerinin tasdiki.

3 — Şirketin sermasinin 1,000,000 lira arttırılarak 2,200,000 liraya çıkarılması ve yeni hisse senetlerinin iştirasını taahhüt ve bedellerini tediye edecek hamillerine temin olunacak hak ve imtiyazların kabulü.

4 — Sermayenin tezyidi neticesinde esas mukavelenamenin 3, 5, 6, 7, 11, 12, 24, 30, 35, 36, 37, 47 inci maddelerinin teklif veçhile ve aşağıda yazılı şekilde tadili.

5 — 12 Mart 931 ve 1 Mart 934 tarihlerinde verilip tamamen tatbik olunamayan sermaye tezyidi kararlarının iptali.

Eski Şekil

3 üncü maddenin birinci fıkrası: Şirketin merkezi Adapazarıdır.

5 inci Madde: Şirketin sermayesi bir milyon Türk lirasından ibaret olup beheri beş Türk lirası kıymetinde nama muharrer iki yüz bin hisseye münkasemdir. Heyeti umumiyenin işbu sermayeyi bir misli tezyit etmeğe salâhiyeti olacaktır. Tezyidi sermayeye karar verildiği zaman hükûmete malûmat verilecektir. Sermayenin bir mislinden fazla tezyidi evvelemirde hükûmetin muvafakatinin istihsaline mütevakkıftır. Şirketin ihraç eyliyeceği hisse senedatının nümuneleri kabelihraç lieclittasdik İktısat Vekâletine tevdi edilecektir. Şirketin hisse senedatı birlik ve beş ve on ve yirmi adedi bir arada olmak üzere meclisi idarece tensip edilecek miktarlarda dört tertipte tabolunacaktır.

Yeni Şekil

3 üncü maddenin birinci fıkrası: Şirketin idare merkezi Ankara şehridir.

Beşinci madde: Şirketin sermayesi beheri beş Türk lirası kıymetinde 440.000 hisse senedinden mürekkep iki milyon iki yüz bin Türk lirasından ibarettir. Hisse senetleri A ve B olarak iki tertiptir. A tertibi bir milyon iki yüz bin liralık birinci kısım sermayeyi temsil eden ve 1 nisan 932 tarihine kadar ihraç edilen 240.000 hisse senedinden müteşekkildir. Bunlardan bir milyon yüz bin liraya tekabül eden 220 bin hisse senedi nama muharrer ve yüz bin lira kıymetinde yirmi bin hisse senedi de hamiline mahsustur.

B tertibi; 25 teşrinievvel 934 tarihinde bir milyon liralık sermaye tezyidini temsil eden 200 bin imtiyazlı ve hamiline mahsus hisse senedinden teşekkül eder.

Bu hisseler aşağıdaki noktalarda A tertibinden farklı ve mümtazdır:

I — 25 teşrinievvel 934 tarihli tadil kararının tescil ve ilânı tarihine kadar yapılan muamelelerden dolayi şirket sermayesinin tensiki lâzım geldiği takdirde bu tensike yalnız A tertibi hisse senetleri tabi tutulacaktır.

II — temettüün taksiminde B tertibi hisse senetleri muaddel 35 inci madde mucibince rüchan hakkını haizdir.

III — Hissedarlar umumi heyetinin içtimalarında B tertibi hisse senetleri sahipleri muaddel 24 üncü maddede yazılı hak ve imtiyazlara maliktirler.

Umumî heyetin işbu sermayeyi bir misli tezyide salâhiyeti olacaktır. Tezyidi sermayeye karar verildiği zaman hükûmete malûmat verilecektir. Sermayenin bir mislinden fazla tezyidi evvel emirde hükûmetin muvafakatinin istihsaline mütevakkıftır.

Şirketin ihraç edeceği hisse senetlerinin nümuneleri ihraç edilmezden evvel tasdik edilmek üzere İktısat Vekâletine verilecektir.

A tertibi hisse senedatı birlik ve beş ve on ve yirmi adedi bir arada olarak ve B tertibi hisse senedatı meclisi idarenin tesbit edeceği mikdar ve şekilde bastırılacaktır.

6 ıncı maddenin üçüncü fıkrası:

Hissedarlar Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetini haiz olacaktır.

Eski şekli

7 inci madenin ikinci fıkrası: Şirket hisse senedatının beyü hibe ve veraset suretleri ile âhara devir ve ferağ ve intikali caiz ise de beyü ferağında ve ahare hibesinde keyfiyetin evvelâ meclisi idarece tetkiki ve şirket defterine kayt ve tescili zımnında beyanname itası lâzımdır.

7 inci maddenin üçüncü fıkrası: Şirketçe hissedaranın ismü şöhretini ve sahip oldukları hisse senedatının miktarını mübeyyin olmak üzere bir defter tutulacak ve senedatın beyü ferağ ve intikal muamelesi meşruhatı lâzimesiyle mezkûr deftere ve hisse senedine badelkayt meclisi idare reis ve azasından bir zat tarafından ziri bittemhir tasdik olunacaktır.

11 inci madde — Şirketin umur ve mesalihi heyeti umumiye tarafından mansup ve yediden on bire kadar azadan mürekkep bir meclisi idareye ihale olunur.

Meclisi idare heyetinin müddeti memuriyetleri üçer sene olup ancak birinci defa müstesna olarak beş seneden ibaret olacaktır. Ilk beş sene müddet için teşkil olunacak meclisi idare azası müessisler tarafından intihap olunacaktır.

12 inci madde — Beş sene müddet için intihap olunan azanın müddeti memuriyetleri hitam bulduktan sonra Meclisi idareye heyeti umumiye tarafından intihap olunacak azanın ilk teceddüdünce kura ile ve ondan sonra kıdem itibariyle ilk iki sene dörderi ve müteakiben üçü çıkarılarak yerlerine ahari intihap ve tayin kılınacaktır. Şu kadar ki çıkan azanın tekrar intihabı caiz olacaktır.

24 üncü made — Heyeti umumiye vekâleten veya asaleten lâakal yirmi hisseye malik olan hissedarandan mürekkep olacaktır. Heyeti umumiyede ve gerek asaleten gerek vekâleten hazır bulunan hissdaranın her yirmi hisse için bir reyi olacak ve şu kadar ki her bir hissedarın ondan ziyade reyi olmıyacaktır. Vekillerin hissedarandan olması meşruttur.

30 uncu madde — Her sene akti içtima edecek olan heyeti umumiye şirketin umur ve mesalihine dair meclisi idare ve muamelât ve hisabata mütedair murakıplar tarafından verilen raporların kıraatini istima ve hesabatı ledelmüzakere ya kabul veya reddeder ve verilecek hissei temettüü tayin kılar ve tebeddülü iktiza eden meclisi idare azasının yerlerine diğerlerini nasbeder ve şirketin bilcümle umur ve hususatı hakkında bilmüzakere kararı katî ita ve meclisi idarenin icap eylerse iktidarını tevsi eyler, fakat heyeti umumiyede asaleten ve vekâleten şirket sermayesinin lâakal üç rubuna müsavi hisseler eshabı mevcut olup bunların sülüsanı â-

(Lûtfen sayıfayı çeviriniz)

Yeni şekli

7 inci maddenin ikinci fıkrası: Şirketin nama muharrer hisse senetlerinin beyi'hibe ve veraset suretiyle ahare devir, ferağ ve intikali caiz ise de, beyü ferağında ve ahare hibesinde keyfiyetin evvelâ idare meclisince tetkiki ve şirket defterlerine kayıt ve tescili zımnında şirkete beyanname verilmesi lâzımdır.

7 inci maddenin üçüncü fıkrası: Şirketin nama muharrer hisse senetleri sahiplerinin isim ve şöhretini ve sahip oldukları hisse senedatının miktarını göstermek üzere bir defter tutulacak ve senedatın beyü ferağ ve intikali muamelesi meşruhatı lâzımasiyle mezkûr deftere ve hisse senedine kaydolunup idare mellisi reis ve azasından iki zat tarafından ziri imza v tasdik olunacaktır.

11 inci madde — Şirketin umur ve mesalihi hissedarlar umumî heyeti tarafından mansup ve yediden dokuza kadar azadan mürekkep bir idare meclisine ihale olunur. Idare meclisi azalarının müddeti memuriyetleri üçer senedir.

12 inci madde — Idare meclisine hissedarlar umumî heyeti tarafından intihap olunacak azanın ilk teceddüdünde kura ile ve ondan sonra kıdem itibariyle her sene üçte biri çıkarılarak yerlerine ahari intihap ve tayin kılınacaktır. Şu kadar ki çıkan azanın tekrar intihabı caiz olacaktır.

24 üncü madde — Hissedarlar umumî heyeti asaleten veya vekâleten A serisi hisse senedatından lâakal yirmi ve B serisi hisse senedatından en az on hisseye sahip olan hissedarlardan mürekkep olacaktır.

Hissedarlar umumı heyetinde gerek asaleten ve gerek vekâleten hazır bulunan hissedarlardan A serisi hissedarlarının her yirmi adedi ve B serisi hisselerinin her on adedi için bir rey olacak ve şu kadar ki her bir hissedarın ondan ziyade reyi olmıyacaktır.

Vekilleri hissedarlardan olması meşruttur.

30 uncu madde — Her sene toplanan hissedarlar umumî heyeti şirketin umur ve mesalihine dair idare meclisi ve muamelât ve hesabatına mütedair murakıplar heyeti tarafından verilen raporların ve bilânço ve kâruzarar hesap hülâsalarının kıraatini istima ve müzakereden sonra hesabatı ya kabul veya reddeder ve verilecek temettü hissesini tayin ve tebeddülü iktiza eden idare meclisi azasının yerlerine diğerlerini nasp ve şirketin her türlü umur ve hususatı hakkında bilmüzakere katî karar ita ve idare meclisini icap eylerse iktidarını tevsi eder. Ancak sermaye tezyidi kararı 42 inci madde hükümlerine tabidir.

Nafıa Vekâletinden:

Muhammen bedeli 40,000 lira olan Vekâletimiz Mobilyası kapalı zarf usulü ile 25-9-934 tarihine müsadif Salı günü saat 15 te Vekâlet malzeme müdürlüğü makamında yapılacaktır. Şartnamelerde hiç bir tadilât yapılmadığından taliplerin evvelki ilânlarda yazılı vesaikle müracaatları lâzımdır. (5837)

Eski şekli	Yeni şekli
rası hasıl olmadıkça sermayenin tezyidine karar verilemez.	
35 inci madde — Şirketin temettüatı safiyei seneviyesinden evvelâ ihtiyat akçasını teşkil etmek üzere temettüatı mezbu - renin yüzde onu ifraz ve saniyen bilâistisna hisselerin cümlesine birinci temettü olarak bedeli tesviye edilmiş sermayeye yüzde altı itasma kifayet edecek meblâğ tefrik olunduktan sonra baki kalan kısmı sureti atiyede taksim olunur. Şöyle ki:	35 inci madde — Şirketin senelik safî temettüünden evvelâ mezkûr temettüün yüzde onu nisbetinde adî ihtiyat akçası ve bundan sonra B serisi hisse senetlerine yüzde 6 nisbetinde birinci temettü ayrılır.
Yüzde on meclisi idare azalarına,	Artan miktara A serisi hisselerine de yüzde 6 nisbetinde birinci temettü ayrıldıktan sonra bakiye temettü aşağıda yazılı şekilde taksim olunur:
Yüzde iki murakiplere	% 10 idare meclisi azalarına.
Yüzde beş müdiran ve memurini idareye	% 2 murakıplar heyetine.
Yüzde üç meclisi idarenin tensip edeceği umuru milliye ve hayriyeye.	% 5 müdürlere ve idare memurlarına.
	% 3 idare meclisinin tensip edeceği millî ve hayrî işlere.
Yüzde on bankanın 929 senesinde heyeti umumiye kararile müesseselerden iştira eylediği 1100 adet bilâ kıymeti itibariye müessis hisselerinin imhasına ve mütebaki yüzde yetmiş ikinci hissei temettü olarak bilumum hissedarana tevzi olunur. Müessis hisselerinin imhasından sonra tesis hakkı tefrik edilmiyerek hissedarana ikinci hissei temettü yüzde seksen nisbetinde dağıtılır.	% 10 Bankanın 929 senesinde umumî heyet karariyle müessislerden iştira eylediği 1100 adet ve itibarî kıymeti muayyen olmayan müessis hisse senetlerinin iştira bedellerinin itfasına.
	% 75 ikinci temettü hissesi olarak ayni nisbet dairesinde A ve B serisi hisse senetlerine.
	Müessis hisselerinin iştira bedellerinin itfasından sonra tesis hakkı ayrılmıyarak hissedarana ikinci temettü hissesi yüzde seksen nisbetinde dağıtılır. Senelik temettüden hissedarlar umumî heyetinin karar ve tasdikile fevkalâde ihtiyat akçası dahi tefrik olunur.
36 ıncı madde — İhtiyat akçası otuz beşinci madde mucibince temettüatı seneviyeden müfrez mebaliğin terakümünden teşekkül edecek ve masarifi fevkalâde ve gayri melhuzaya karşılık tutulacak ve işbu akçanın miktarı şirket sermayesinin nısfına müsavi bir raddeye baliğ oldukta ihtiyat akçası ifraz olunmıyacaktır. Şu kadar ki ihtiyat akçası sermayenin nısfına baliğ olduktan sonra ondan sarfiyat icrasiyle miktarı nisbeti mezkûrdan aşağı düşerse tekrar temettuattan tevkifat icrasına mubaşeret olunacaktır.	36 ıncı madde — Adî ihtiyat akçası 35 inci madde mucibince senelik temettülerden ayrılan mebaliğin terakümünden teşekkül edecek ve muhtemel zararlara ve masarifi fevkalâde ve gayri melhuzaya karşılık tutulacak ve işbu akçanın mikdarı şirket sermayesnin nısfına baliğ oldukta adî ihtiyat akçesi ayrılmıyacaktır. Şu kadar ki adî ihtiyat akçesi sermayenin nısfına baliğ olduktan sonra ondan sarfiyat icrasiyle mikdarı mezkûr nisbetten aşağı düşerse tekrar temettüattan tevkifat icrasına başlanacaktır.
37 inci madde — Hasılatı seneviye hisse başına yüzde altı birinci temettü itasına kifayet etmediği takdirde noksanı ihtiyat akçasından ikmal edilebilecektir.	37 inci madde — Senelik safi temettü hisse başına yüzde altı birinci temettü hissesi verilmesine kifayet etmediği takdirde noksanı fevkalâde ihtiyat akçasından ikmal edilecektir.
47 inci madde — Banka; merkez ve şuabatı ve tesis ettiği ve edeceği şirketler için muktezi idarehane, ardiye ve imalâthane olarak kullanılacak emlâk ve araziyi isticar, iştira ve istibdal edebileceği gibi banka matlubatının istifasını temin zımnında meclisi idarenin takdir ve karariyle teminat, vefaen ferağ veya ipotek suretiyle her nevi gayri menkul emvali irtihan ve indelhace teferruğ eyliyebilir ve haczi ihtiyatî, icrayi muvakkat ve sair bilcümle mesaili adliyede kanunen itası lâzım gelen kefaletname ve teminat mektuplarını eşhası salisenin tavassutuna hacet kalmaksızın bizzat banka usulünde tanzim ve ita eder.	47 inci madde — Banka merkez ve şuabatı ve tesis ettiği ve edeceği şirketler ve müsseseler için muktazi idarehane, ardiye ve imalâthane olarak kullanılacak emlâk ve araziyi isticar, iştira ve istibdal edebileceği gibi banka matlubatının isitfasını temin zımnında idare meclisinin takdir ve karariyle teminat veya ipotek suretiyle her nevi emvali irtihan ve indelhace teferruğ ve ferağ ve ipotek tesis eyliyebilir ve hacizi ihtiyatî, icrayı muvakkat ve sair bilcümle adlî mesailde kanunen itası lâzım gelen kefalet - nameleri ve dairelerin resmî ve gayri resmî müesseselerin müzayede ve münakasalarında teahhüdatı için icap eden teminat mektuplarını üçüncü şahısların tavassutuna hacet kalmaksızın bizzat banka usulünde tanzim ve ita eder.

26 Eylûl Dil Bayramı münasebetile

Malatya Mebusu Doktor Hilmi ve K. d'Alpino Kapuçelli Beyler tarafından yazılan..

KURULTAY MARŞI

Sahibinin Sesi

Plâklarında zaptolundu

Ingilterenin en maruf Askerî Bandosu tarafından tespit edilmiştir.

1934

Istanbul Harici Askerî Kıtaat ilânları

Kırıkkalede üç zabitan apartımanı ve mevcut lise binasının tevsii ile gedikli küçük zabit mektebinin yeniden inşasının kapalı zarf münakasasına talip çıkmadığından bu defa pazarlığa konmuştur. İhalesi 1-10-934 pazar günün saat on birde yapılacaktır. Taliplerin Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonuna müracaatları. (293) (5991)

İstanbul Asliye Üçüncü Hukuk Mahkemesinden:

Saime Hanımın ikametgâhı meçhul Emin Bey aleyhine açtığı 934 — 1403 numaraya mukayyet boşanma davasının tahkikatı bilikmal evrakı dava müçtemi heyete tevdi edilmiş ve muhakeme günü olarak 22 — 10 — 934 pazartesi saat 13,30 za talik edilmiştir. Yevm ve saati mezkûrda bizat veyaz bilvekâle gelmediği takdirde gıyaben muhakemeye devam olunacağı ilân olunur. (2394)

Denizyolları İŞLETMESİ

Acenteleri Karaköy Köprübaşı Tel.42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Telefon 22740

Trabzon Yolu

ANKARA vapuru 25 Eylül SALI 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, Inebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Giresun, Vakfıkebir, Trabzon, Rizeye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Orduya uğrayacaktır. (6003)

Bartın Yolu

BURSA vapuru 24 Eylül Pazartesi 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacak mutat iskelelere uğrıyarak Cide'ye kadar gidip dönecektir. (6002)

İzmir sür'at

Iskenderiye yolu

İZMİR Vapuru 25 Eylül SALI 11 de Galata rıhtımından kalkacak, doğru İzmir, Pire, Iskenderiye'ye gidecek ve dönecektir. (6004)

Sahibi: MEHMET ASIM
Neşriyat müdürü: Refik Ahmet
VAKIT Matbaası — İstanbul

Nafıa Vekâletinden:

Adapazarı, Akhisar, Doğançay veya Geyve istasyonlarının her hangi birisinde istif edilmiş bir halde ve tam vagon olarak muhammen bedeli (1750) lira olan 25×25X250 eb'adında (350) adet meşe köprü traversi pazarlıkla mübayaa edilecektir. Pazarlık 27/9/934 Perşembe günü saat 15 te Vekâlet müsteşarlık makamında yapılacaktır. Taliplerin Ticaret Odası Vesikası ve (175) liralık muvakkat teminatlarının Merkez muhasebeciliğine yatırdığına dair makbuz veya banka mektubu ile aynı gün ve saatte komisyonda bulunmaları lâzımdır. Talipler bu hususiaki şartnameleri malzeme Müdürlüğünden meccanen alabilirler (5838)

Türk Maarif Cemiyetinin

Büyük Eşya Piyangosu

Çekiş tarihi 14/Kânunuevvel/1934 bir bilet 1 lira

Ikramiye kıymeti 23000 liradır.

1	adet	3000	liralık	10	adet	100	liralık
1	"	2000	"	20	"	50	"
1	"	1000	"	50	"	20	"
2	"	750	"	100	"	10	"
2	"	500	"	1000	"	5	"
4	"	200	"	4700	"	1	"

Biletler her yerde satılmaktadır. (5644)

Askerî Fabrikalar U. Müdürlüğünden:

65	kalem elektrik malzemesi	13/10/934
28	kalem resim malzemesi	17/10/934
29000	kilo çinko	" " "
	Muhtelif helezoni makkaplar	" " "
	34238 adet muhtelif eb'atta ateş tuğlası	
	11500 kilo harç	20/10/934

Yukardaki malzemeler hizalarındaki gösterilen tarihlerde kapalı zarfla alınacaktır. Taliplerin şeraiti anlamak üzere her gün öğleden sonra saat 13,30 dan 15,30 za kadar ve münakasaya iştirak edeceklerin de teminatı muvakkatelerile vakti muayyeninde satın alma komisyonuna müracaatları. (5925)

150,000 kilo Arpa münakasası

Pendik Bakteriyoloji Enstitüsü Müdürlüğünden:

Pendik Bakteriyoloj hanei Baytarisi Hayvanatının senelik ihtiyacı olan 150,000 kilo Arpa 9 Teşrinievvel 934 tarihine müsadif Salı günü saat 14 te kapalı zarf usuliyle ihalesi icra kılınmak üzere münakasaya konulmuştur. Şartnamesini görmek isteyenler her gün müessese müdüriyetine ve münakasaya iştirak etmek steyenlerin yevmi ve saati mezkûrda Fındıklıda Güzel San'atlar akademisinde Yüksek mektepler muhasebeciliğinde müteşekkil mübayaat komisyonuna müracaat eylemeleri. (5796)

Nafıa Vekâletinden:

Dernecede teslim şartile muhammen bedeli (2300) lira olan 12 adet travers arabası pazarlıkla mubayaa edilecektir. Pazarlık 2/10/934 tarihine müsadif Salı günü saat 15 de Vekâlet Müsteşarlık makamında yapılacaktır. Taliplerin cari seneye mahsus Ticaret Odası vesikası ve 230 liralık muvakkat teminatlarının merkez muhasebeciliğine yatırıldığına dair olan makbuz veya Benka mektubu ile ayni gün ve saatte Komisyonda bulunmaları lâzımdır. Talipler bu hususiaki şartnameleri Vekâlet Malzeme Müdürlüğünden meccanen tedarik edebilirler. (5921)

Akay işletmesi Müdürlüğünden:

Sonbahar mevsimine ait tarife, 26 Eylül 934 Çarşamba sabahından başlıyacaktır.

Tarifeler Gişelerde satılmaktadır. (6035)